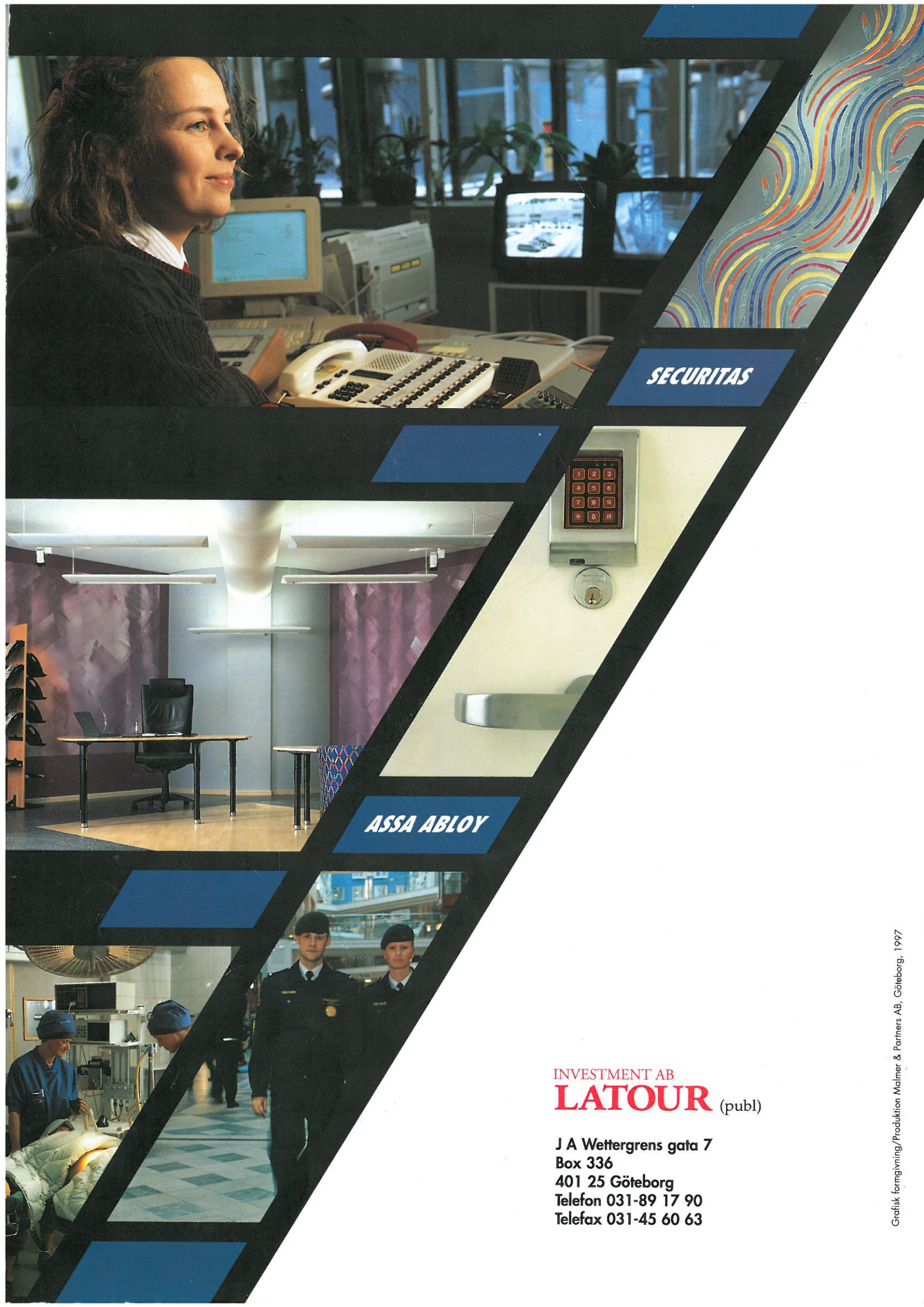

SECURITAS

ASSA ABLOY

INVESTMENT AB
LATOUR (publ)

J A Wettergrens gata 7
Box 336
401 25 Göteborg
Telefon 031-89 17 90
Telefax 031-45 60 63

ALMEDAHLS

PM-LUFT

FAGERHULT

SPECMA

LATOUR

Årsredovisning 1996

INNEHÅLL

Latour i korthet	1
Koncernchefens översikt.....	2
Latour-aktiens substansvärde	4
Latour-aktien	5
Börsportföljen	6
Aktieportföljen	7
Femårsöversikt	8
Industri- och handelsrörelsen	9
Affärsområde Textil	10
Affärsområde Verkstadsteknik.....	12
Affärsområde Belysning	14
Affärsområde Luftbehandling	16
Securitas AB	18
Assa Abloy AB.....	20
Miljöarbetet i koncernen.....	22
Förvaltningsberättelse.....	23
Förslag till vinstdisposition	24
Resultaträkning	25
Balansräkning	26
Finansieringsanalys.....	28
Noter	29
Revisionsberättelse.....	33
Styrelseledamöter.....	34
Arbetsagarrepresentanter.....	35
Koncernledning och revisorer.....	35
Adresser	36

BOLAGSSTÄMMA

Ordinarie bolagsstämma hålls torsdagen den 24 april 1997 kl 17.00 på Park Avenue Hotel (Taube-salen), Kungsportsavenyn 36-38, Göteborg.

ANMÄLAN

Aktieägare som vill delta i bolagsstämman skall dels vara registrerad i den av Värdepapperscentralen VPC AB förda aktieboken senast måndagen den 14 april 1997, dels anmäla sig till Latour senast måndagen den 21 april 1997 kl 15.00.

Anmälan kan göras under adress Investment AB Latour, Box 336, 401 25 Göteborg, alternativt Investment AB Latour, Box 7158, 103 88 Stockholm, eller per telefon 031-89 17 90 alternativt 08-679 56 00.

Aktieägare som låtit förvaltarregistrera sina aktier måste för att få rätt att delta i förhandlingarna vid bolagsstämman i god tid före den 14 april 1997 genom förvaltares försorg tillfälligt inregistrera aktierna i eget namn.

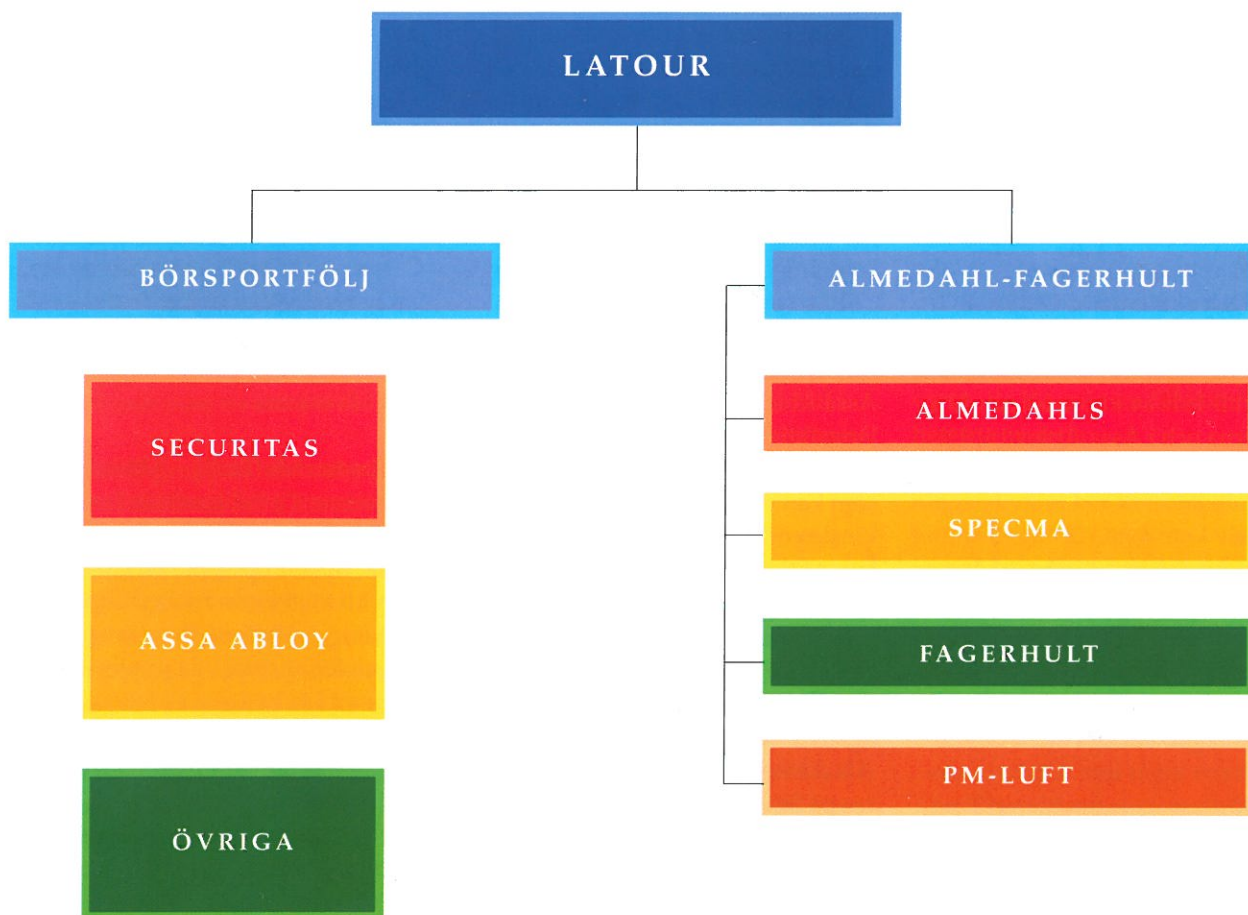
UTDELNING

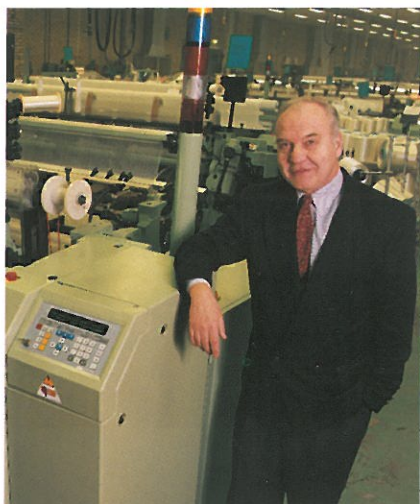
Styrelsen föreslår bolagsstämman en utdelning med 11 kronor per aktie. Härutöver föreslår styrelsen utdelning av en aktie i vardera AB Fagerhult och SäkI AB för varje aktie i Latour. Som avstämningsdag föreslås tisdagen den 29 april 1997. Om bolagsstämman beslutar i enlighet med förslaget, beräknas utdelningen komma att utsändas av VPC onsdagen den 7 maj 1997 till dem som på avstämningsdagen är införda i aktieboken.

INFORMATIONSTILLFÄLLEN

1997-04-24	Bolagsstämma
1997-08-28	Kommuniké med delårsrapport
1997-10-29	Kommuniké med kvartalsbokslut

- Vinst efter betald skatt, 450 Mkr, motsvarar 44 kronor per aktie.
- Substansvärde 578 kronor per aktie den 15 mars.
- Börsportföljens marknadsvärde 3,5 Mdr kronor den 15 mars.
- Omsättningen i de rörelsedrivande dotterbolagen ca 4 Mdr kronor.
- Inlösen har skett under 1996 av var fjärde aktie.
- Utdelning föreslås med
 - 11 kronor per aktie.
 - en aktie i Fagerhult per Latour-aktie.
 - en aktie i SäkI per Latour-aktie.

Göran Wiren, koncernchef, i väveri för tekniska textilier hos FOV Fabrics

Det gångna räkenskapsåret har varit utomordentligt framgångsrikt för Latour-koncernen och Latour-aktiens börsvärde har under året ökat från 200 till 450 kronor eller med 125%. Under året har en frivillig inlösen av var fjärde Latour-aktie genomförts. För varje inlöst aktie har aktieägarna erhållit tre Securitas B, en Assa Abloy B och en Hagströmer & Qviberg. Den 31/12 1996 motsvarade dessa fem aktier ett sammanlagt marknadsvärde på 763:30.

Efter verkställd inlösen fördelar sig aktiekapitalet i Latour på 3 537 950 A-aktier och 6 872 550 B-aktier eller totalt 10 410 500 aktier och Latours ägarintresse i Securitas uppgår till 16% av kapitalet och 39% av rösterna och i Assa Abloy till 9% av kapitalet och 19% av rösterna.

Resultat

Koncernens sammanlagda resultat efter finansnetto uppgick till 528,2 Mkr mot 538,9 Mkr föregående år. Efter betald skatt motsvarar detta 44 kronor per aktie att jämföras med 35 kronor föregående år. I det redovisade resultatet ingår inte resultatandelar från intressebolagen utan endast erhållen utdelning med 51,3 Mkr.

Finansiering och likviditet

Koncernens finansiella ställning är stark och inklusive övervärden i

aktieportföljerna uppgick soliditeten den 31/12 1996 till 75%, varför det finns goda möjligheter att även i framtiden kunna delta i intressanta företagsförvärv och omstruktureringar.

Latour-aktiens substansvärde

Koncernens sammanlagda substans uppgick den 15/3 1997 till 4 670 Mkr och då har de helägda industri- och handelsföretagen endast värderats till synligt eget kapital. Om däremot dessa företag värderas enligt avkastningsprincipen med ett P/E-tal på 15, baserat på 1996 års redovisade resultat, skulle substansvärdet öka till 6 016 Mkr, vilket motsvarar 578 kronor per Latour-aktie.

Utdelning av dotterbolag enligt lex Asea

Latours styrelse har föreslagit, att ordinarie bolagsstämma den 24 april beslutar att till Latours aktieägare utdela belysningskoncernen AB Fagerhult. Avsikten är att under våren 1997 ansöka om notering av Fagerhult-aktien på Stockholms Fondbörs OTC-lista. En separatnotering ökar bland annat exponeringen av Fagerhult-koncernen och tydliggör den framtida resultatpotential, som finns inom denna verksamhet.

I Latours börsportfölj ingår 3 535 650 röststarka A-aktier i Securitas och 1 414 260 röststarka A-aktier i Assa Abloy. Dessa innehav är av långsiktig och strategisk natur och motsvarar därför inte alltid de krav som kan ställas på flexibilitet och vinstoptimering i ett investmentbolag. Aktierna finns numera samlade i ett nybildat dotterbolag till Latour, SäKI (Säkerhetsintressenter) AB. Styrelsen föreslår därför att bolagsstämman beslutar att till Latours aktieägare utdela samtliga aktier i SäKI AB. Aktierna avses komma att noteras på Stockholms Fondbörs OTC- eller O-lista.

Prospekt som mera i detalj beskriver dessa båda utdelningar distribueras till Latours aktieägare tillsammans med denna årsredovisning.

INDUSTRI- OCH HANDELSRÖRELSENA

Den sammantagna faktureringen uppgick under räkenskapsåret till 3 918 Mkr mot 3 969 Mkr föregående år och resultatet efter avskrivningar till 260,5 Mkr mot 304,5 Mkr föregående år.

Såväl inom landet som på exportmarknaderna i Europa har efterfrågan fortsatt att vara för låg för att medge fullt utnyttjande av företagens kapacitet. Marknadsandelarna har emellertid i stort sett kunnat upprätthållas men på bekostnad av försämrade rörelsemarginaler. Arbetskraftskostnaderna per producerad enhet blir ett allt större problem för företag med produktion enbart i Sverige. Den kraftigt förstärkta svenska valutan påskyndar utflyttning av svensk, arbetsintensiv produktion. Skall svensk industri över huvud taget kunna öka sysselsättningen i vårt land krävs bättre fungerande samhällsekonomi med fasta, långsiktiga spelregler för näringslivet.

Swegon-koncernen, som förvärvades under 1995 har nu omstrukturerats och företagen redovisas numera under affärsområdena Textil, Verkstadsteknik och Luftbehandling. Carpro AB i Örebro, som tillverkar garageportar, har under året sålts till Cardo Door AB, som kunnat erbjuda rätt industriell miljö för en garageporttillverkare.

Affärsområde Textil – Almedahls

Koncernens producerande textiltföretag är till stor del beroende av export till de västeuropeiska marknaderna, som till följd av en massiv import från lågprisländer och en svag efterfrågan för närvarande upplever en av de värsta kriserna sedan andra världskriget. Den minskande efterfrågan tillsammans med förstärkningen av den svenska kronan har i vissa fall mer än halverat rörelsemarginalerna och då speciellt för beklädnadstextilier. Den för affärsområdet sammantagna rörelsemarginalen föll från 8,2% till 5,6%. Det är emellertid

glädjande att konstatera att företagens nyutvecklade tekniska textilier för bland annat fordonsindustrin har kunnat marknadsföras med tillfredsställande lönsamhet även i en dålig konjunktur.

Under året förvärvades AS Knappehuset i Bergen, som är Norges största grossist i sybehör och stickgarner, och O. Oehlenschlägers Eftr. ApS i Köpenhamn, som är ett välkänt, danskt grossistföretag inom textila handarbeten. Tillsammans med de handelsverksamheter, som Almedahls bedriver i Sverige, Finland och Norge, har genom dessa två förvärv grunden lagts för ett nordiskt handelshus inom sybehör, tyger, garner, broderier och hemtextilier med en kapacitet och kompetens, som gör Almedahl till en av de större aktörerna i Västeuropa inom dessa speciella områden. Redan under nästa år bör den samordnade handelsverksamheten kunna bidra till en väsentligt förbättrad lönsamhet inom affärsområdet.

Affärsområde Verkstadsteknik – Specma

Efterfrågan från svensk industri på maskiner, komponenter och tillbehör minskade under året samtidigt som priskonkurrensen tilltog. Nya produkter från Hultafors och Specma Hydraulik gjorde det emellertid möjligt att upprätthålla såväl försäljningsvolymerna som en acceptabel lönsamhet.

Hydraulikgruppen har under året förvärvat Eurobend AB i Tranemo. Företaget är specialiserat på formning av rörledning till bland annat hydraulik. Förvärvet innebär att gruppen blir självförsörjande med slang, kopplingar och rör och kan åta sig kompletta leveranser av ledningskomponenter till hydrauliksystem avsedda för bland annat fordonsindustrin.

Den framtida strukturen inom affärsområdet kommer i huvudsak att omfatta tre verksamhetsområden. Handelsverksamheten inriktas på import, distribution och service av

maskiner, komponenter och tillbehör till svensk industri. Hydraulikgruppen bedriver utveckling, produktion och handel med kompletta hydrauliksystem för främst den nordiska marknaden. Hultafors-gruppen utvecklar, producerar och marknadsför handverktyg för framför allt den europeiska marknaden.

Affärsområde Belysning – Fagerhult

Under det gångna året har kampen om marknadsandelar varit intensiv och priserna pressade, men gruppen har lyckats upprätthålla såväl tillverkningsvolymerna som en tillfredsställande lönsamhet.

För att på sikt kunna ta tillvara den marknadstillväxt som förutses för Fagerhults teknikintensiva, energibesparande produkter har under de senaste åren betydande resurser tillförts för att möjliggöra högre tempo och kvalitet i produktutveckling, produktion och marknadsföring. De utökade aktiviteterna på exportmarknaderna börjar nu ge resultat i ökad orderingång från flera länder i Europa. Möjligheterna att fortsätta växa utanför Sverige bedöms som goda och anläggningarna kan med obetydliga investeringar höja kapaciteten väsentligt. Beslutar bolagsstämman att dela ut och separera Fagerhultsgruppen, kommer marknaden att få tillgång till ett företag, vars produkter ligger rätt i tiden för att motsvara ett ökat intresse för miljövård och energibesparing.

Affärsområde Luftbehandling - PM-LUFT

Avsikten med förvärvet av Swegon-företagen var att skapa en företagsgrupp, som skulle kunna erbjuda samtliga marknader i Europa ett komplett luftbehandlingssortiment från aggregat till utrustning för kontrollerad spridning av luft i det enskilda rummet inklusive mera påkostade, vattenburna system för distribution av värme och kyla. Genom övertagandet av Stifab Farex AB med dotterbolag har under det gång-

na året denna målsättning infriats. PM-LUFT med dotterbolag tillhör numera de större aktörerna i Europa, som kan tillhandahålla modern luftbehandling för ett bra och energisnålt inomhusklimat.

Året har präglats av mycket låg aktivitet inom byggnadsverksamheten i hela Europa, vilket påverkat såväl volymer som priser på ett otillfredsställande sätt. Några av PM-LUFT nyutvecklade, för branschen unika produkter har emellertid gjort det möjligt att upprätthålla såväl volymer som lönsamhet på ett med hänsyn till de svåra marknadsförhållandena acceptabelt sätt. Vid en mera normal konjunktur bör gruppens energisnåla och miljövänliga produkter kunna finna en tillräcklig marknad såväl i Norden som i övriga Europa.

Utsikter för 1997

En påtaglig förbättring av konjunkturen är inte att förvänta under innevarande räkenskapsår, varför en lönsamhetsförbättring för koncernens industri- och handelsföretag måste ske genom fortsatta rationaliseringar och minskning av arbetsintensiv produktion. Koncernens företag har emellertid aldrig varit bättre rustade med marknadsanpassade produkter, väl utrustade produktionsanläggningar och alltmer internationellt inriktade marknadsorganisationer, varför de långsiktiga tillväxtpotentialerna är goda.

Även vid oförändrade försäljningsvolymerna bör lönsamheten kunna ligga väl i nivå med vad som uppnåddes förra året och till en fortsatt stabil substansstillväxt i Latour-aktien bidrar också de stora aktieinnehavarna i Securitas och Assa Abloy.

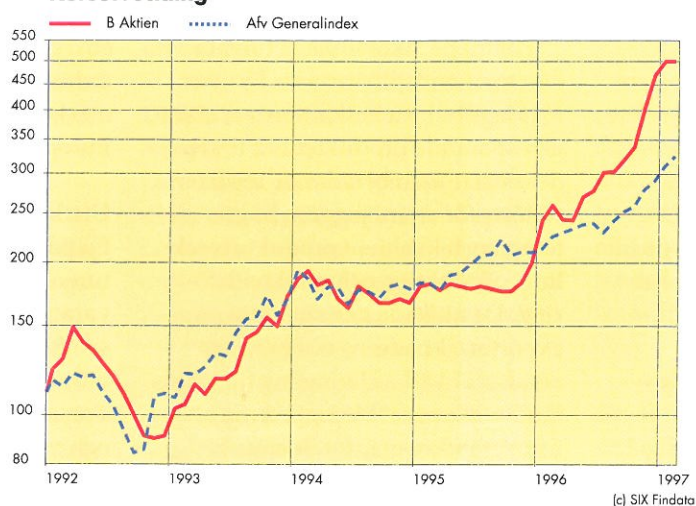
Göran Wirenström

LATOUR-AKTIENS SUBSTANSVÄRDE

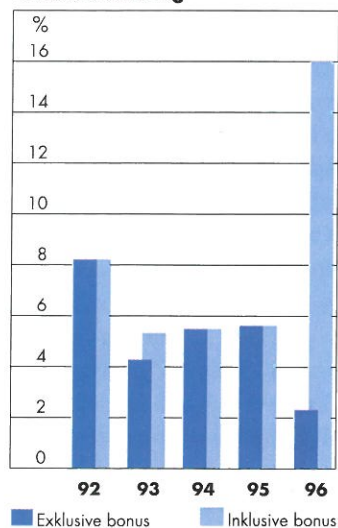
	1995-12-31		1996-12-31		1997-03-15	
	Mkr	kr/aktie	Mkr	kr/aktie	Mkr	kr/aktie
Rörelsedrivande dotterbolag ¹⁾	1 474	107	1 428	137	1 467	¹⁾ 141
Assa Abloy	496	36	733	71	840	81
Securitas	2 272	165	2 295	220	2 449	235
Övriga börsaktier	180	13	108	10	232	22
Övriga tillgångar	220	16	49	5	39	4
Skulder	- 479	- 35	- 357	- 34	- 357	- 34
Sammanlagt substansvärde	4 163	302	4 256	409	4 670	449

¹⁾ De rörelsedrivande dotterbolagen har i tabellen värderats till redovisat eget kapital. Värderas dessa istället enligt avkastningsprincipen med ett P/E-tal på 15, baserat på 1996 års resultat, ökar substansvärdet för en Latour-aktie 1997-03-15 med 129 kronor till 578 kronor.

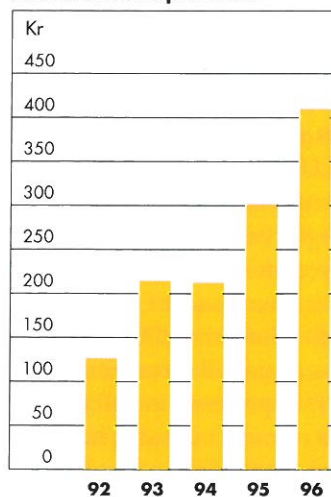
Kursutveckling

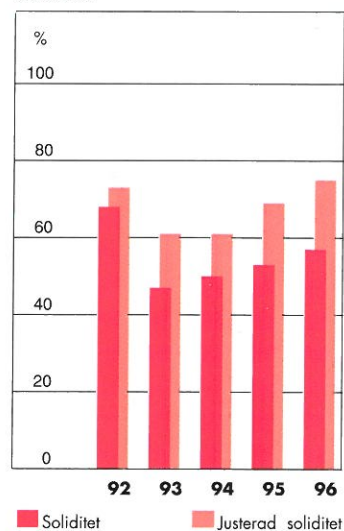
Direktavkastning

Substansvärde per aktie

Soliditet

Definitioner se sid. 5

LATOUR - AKTIEN

Data per aktie	1996	1995	1994	1993	1992
Vinst efter finansnetto minus betald skatt ¹⁾	44,00	34,70	19,00	14,90	5,80
Substansvärde ²⁾	409	302	213	215	127
Börskurs 31 december	450	200	167	172	91
Börskurs i % av substansvärde	110%	66%	78%	80%	72%
Eget kapital	180	149	124	114	103
Utdelning	11,00 ³⁾	11,00	9,00	7,50	7,50
Bonus	—	—	—	1,50	—
Inlösen och utdelning av dotterbolag	60,90 ⁴⁾	—	—	—	—
Direktavkastning exkl. bonus	2,4	5,5	5,4	4,4	8,2
Direktavkastning inkl. bonus	16,0	5,5	5,4	5,2	8,2
P/E-tal	11	6	9	12	16

¹⁾ Latour var rent investmentbolag år 1992 och blandat investmentbolag år 1993-96. Detta gör, att vinstmätt efter schablonskatt inte är meningsfulla, eftersom beskattning av investmentbolag och rörelsedrivande bolag sker efter skilda principer. Av denna orsak redovisas enbart vinst efter betald skatt. Jämförelsetalen har omräknats i enlighet med Redovisningsrådets rekommendation nr 4.

²⁾ Börsportföljen upptagen till marknadsvärde och helägda bolag till redovisat eget kapital.

³⁾ Föreslagen utdelning.

⁴⁾ Summan av anskaffningsvärde på utskiftade aktier i samband med inlösen, 34,60, och bokfört värde på enl. förslag utdelade aktier i AB Fagerhult, 5,00, och SäkI AB, 21,30.

Definitioner

Direktavkastning: Utdelning i procent av aktiens köpkurs den 31/12 respektive år.

Substansvärde: Skillnaden mellan bolagets tillgångar och skulder, då börsportföljen tas upp till marknadsvärde och helägda bolag till eget kapital.

P/E-tal: Aktiens köpkurs i förhållande till vinst efter betald skatt. Som köpkurs för 1996 har använts kursen per 1997-03-15 (480 kr), för övriga år har använts köpkursen per 31/12.

De tio största aktieägarna (per 1996-12-31)

Aktieägare	Antal A-aktier	Antal B-aktier	% av aktie- kapital	Antal röster	% av röster
Gustaf Douglas, familj och bolag	2 658 150	4 283 000	66,7	30 864 500	73,0
Femte AP-Fonden	198 150	796 300	9,5	2 777 800	6,6
Bertil Svensson, familj och bolag	227 326	131 474	3,4	2 404 734	5,7
Fredrik Palmstierna, familj och bolag	45 800	195 580	2,3	653 580	1,5
Göran Sundblads familj och stiftelse	144 335	5 644	1,4	1 448 994	3,4
Pensionskassernes Adm A/S, Danmark		108 800	1,1	108 800	0,3
Carl Langenskiöld, familj och stiftelse		68 000	0,7	68 000	0,2
Riddarhusets fonder		61 513	0,6	61 513	0,2
GSI/Netcom Pledge Account, England		58 500	0,6	58 500	0,1
CIBC Wood Gundy, England		56 250	0,5	56 250	0,1
Övriga aktieägare, ca 4 500	264 189	1 107 489	13,2	3 749 379	8,9
	3 537 950	6 872 550	100,0	42 252 050	100,0

Aktieslag	Antal aktier	%	Antal röster	%
Serie A (10 röster)	3 537 950	34	35 379 500	84
Serie B (1 röst)	6 872 550	66	6 872 550	16
Totalt antal aktier à nominellt 12:50 kronor	10 410 500	100	42 252 050	100

BÖRSPORTFÖLJEN

Börsportföljen

Aktie		Bokfört	Börsvärde	Procentuell	Procentuell
	Antal	värde tkr	tkr 96-12-31	ägarandel av AK	ägarandel av röster
Assa Abloy A ¹⁾	1 414 260	38 510	175 368	9,2	18,9
Assa Abloy B	4 500 000	204 987	558 000		
Assidomän	180 000	29 315	34 200	0,2	0,2
Närkes Elektriska B	34 600	7 930	13 840	1,8	1,0
Pharmacia & Upjohn	100 000	15 241	27 950	0,0	0,0
Piren	43 542	1 742	2 438	0,2	0,2
Securitas A ¹⁾	3 535 650	171 844	701 827	15,9	39,0
Securitas B	8 024 600	263 164	1 592 883		
VBB A	201 324	4 613	5 033	7,9	7,1
VBB B	1 013 470	20 070	24 830		
		757 416	3 136 369		

¹⁾ Samtliga A-aktier i Assa Abloy och Securitas har överlåtits till Säkl AB.

LATOURS SITUATION I KORTHET

efter genomförda utdelningar

Möjligheter

- Inom textil har företagen en stark ställning på sina olika specialområden. Handelsrörelsen har stärkt sin position i Norden.
- Inom luftbehandling har PM-LUFT och Stifab Farex ett heltäckande produktprogram.
- Flera av Specma-gruppens verkstadsföretag har ledande positioner inom sina specialområden.
- Securitas är Europas ledande säkerhetsföretag med verksamhet i 14 länder.
- Assa Abloy är ett världsledande företag inom lås.

Styrka

- Hög soliditet och finansiell stabilitet.
- Brett och djupt kunnande inom flera branscher.
- Balanserad riskprofil mellan egna rörelsen och större aktieinnehav.
- Flexibla och kostnadseffektiva organisationer.
- Långsiktiga och intresserade huvudaktieägare.
- En konsekvent och framgångsrikt tillämpad strategi, väl förankrad i organisationen.

Hot

- Bristen på fasta spelregler för näringslivet försvårar för verksamhet i Sverige. Detta accentueras av att stora delar av samhället inte på lång tid prioriterat ekonomisk tillväxt och företagande.

Svagheter

- Liten handel i Latour-aktien.
- Industri- och handelsföretagen är alltför beroende av den svenska konjunkturen.

Strategi

- Bibehålla låg skuldsättning och hög finansiell beredskap till dess ett mer förutsägbart företagsklimat infinner sig.
- Fortsätta internationalisering inom de egna rörelserna.
- Komplettera de egna rörelserna genom lämpliga företagsförvärv.

Under 1996 har Latours aktieägare kunnat notera en exceptionell kursutveckling som, justerat för inlösen, uppgick till + 178 %. Till detta bidrog att marknaden varit mycket fokuserad på investmentbolagens möjligheter att ge aktieägare konkreta värden, inte endast andelar i företag, som ser undervärderade ut. Tillvägagångssätten har varierat och tenderat att undanskymma det faktum, att tydliggörandet av värden bygger på att det finns några större värden att tydliggöra och att det sker en intressant förmögenhetsutveckling. Under 1996 nedsattes Latours aktiekapital genom att aktieägarna fick byta var fjärde aktie mot vad som efter split blev tre Securitas B samt en Assa Abloy och en Hagströmer & Qviberg. Då Securitas och Assa Abloy utvecklades synnerligen väl, blev också utbytet av stort värde för aktieägarna - ju längre man dröjde att sälja, desto bättre. I slutet av februari 1997 är detta värde hela 830 kronor, dryga 600 kronor vid det tillfälle, då aktieägarna hade de utskiftade aktierna i sin hand och ca 760 kronor vid årsskiftet.

Inlösenplanerna tillkännagavs den 10 januari 1996. Till en början utvecklades Latours kurs så att kursen motsvarade summan av utskiftade aktiers kurs plus resten av Latours tillgångar, de sistnämnda fortfarande värderade med tidigare rabatt - ca 35%. När 1996 drog mot sitt slut hade emellertid rabatten sjunkit till ca 10%. Det är möjligt, att detta innebär en mer varaktig omvärdering av Latour som förvaltare. Vi har i så fall haft hjälp av att investmentbolagen under fjolåret av olika skäl blivit rätt uppmärksammade. På egen hand kan inte Latour nå denna uppmärksamhet utan orimliga PR-insatser.

Den utdelning av två dotterbolag som föreslås till årets bolagsstämma är driven av andra skäl än fjolårets nedsättning - skäl som har att göra med vår syn på ägande. Fagerhult har nu kommit till ett läge, där företaget kan stå på egna ben och dessutom kan ha nytta av tillgång till aktiemarknaden för strukturaffärer. Vi har samtidigt klart kunnat konstatera värdet av att "familjebanden" till Latour inte klipps i framtiden - det finns åtskilliga miljoner att vinna

årligen på vardagligt samarbete mellan företagen. Detta samarbete skall ske på affärsmässig grund och beslutas på operativ nivå, precis som tidigare mellan de mycket integrerade delarna av Latourföretagen. SäkI minskar risken för en alltför sned portfölj i Latour och ökar också Latours frihetsgrad i portföljförvaltningen. Latours aktieägare ställs inför en valmöjlighet att blanda till rätt innehav efter varje aktieägars egna värderingar av framtiden. Som huvudägare i alla tre bolagen vill jag betona mitt ansvar för företagen och för en riktig marknad i dessa aktier.

Det är angeläget att här säga, att vad som kallas aktieägarvänlighet börjar med något helt annat än att skyffla ut pengar ur kassakistan. Det börjar inte heller med några tidens trevliga attityder. Det börjar med hårt arbete tillsammans med goda företagsledare och inspirerade medarbetare. I regel tar detta arbete många år, varunder en harmoni och gemensam kultur skapas mellan ägare och dem som arbetar i företagen. Det är en god lärdom att man inte förgäves har två öron, två ögon och en mun. Den politiska sfärens ständiga behov att regelbundet vinna val kan istället ersättas av tyst och trögt arbete. Mycket av debatten om "shareholders value" skulle vara betjänt av insikten att man kan få fram dessa på mycket olika sätt och att priset för en del segrar kanske inte ens ur ett rätt begränsat tidsperspektiv är värt de turer vi ser i pressen. I Sverige har företagarkulturen lyckligtvis präglats av stark önskan om samsyn. Det har ett egenvärde att åtgärder är förankrade i

Gustaf Douglas, styrelseordförande

djupet på företagen. Den aktieägarvänliga politiken hos Latour är förankrad hos dem som bär hela intressegruppens kultur - hos medarbetare i de många enheterna fjärran från rubriker och larm i huvudstaden. Vi kan kanske aldrig vara med om ett 1996 igen, eftersom allting stämde för oss på de finansiella marknaderna. Men vi vet, att kulturen i de företag vi arbetar med, står stark inför en ganska problematisk framtid av politisk osäkerhet och hård konkurrens på alla våra viktiga marknader.

Aktieportföljen

Under 1996 har Latours portfölj utvecklats mycket positivt. Efter eliminering av de aktier som omfattas av inlösen har portföljen utvecklats med +96% att jämföra med index +38%. Speciellt i år förtjänar det påpekas, att Latours aktieportfölj domineras av Securitas- och Assa Abloy-innehaven, varför rätt stora avvikelser från index är normala för Latour.

Latour har under året köpt aktier för 349,1 MSEK och sålt för 317,5 MSEK. Dessa siffror är brutto, avser ej inlösen och kan därför ej jämföras med förändringarna nedan.

Nettoförändringar i portföljen, vari ingår SäkI, har skett enligt nedan:

Innehav	Ökning genom	Minskning genom	Innehav 961231
Assa Abloy A	235 710 NE		1 414 260
Assa Abloy B	1 364 290 NE	3 380 045 Inlösen	4 500 000
		305 695 Sält	180 000
Assidomän		20 000 Sält	-
Cloetta		50 000 Sält	
Hagströmer & Qviberg		3 380 045 Inlösen	
NEA	34 600 Köp		34 600
Pharmacia & Upjohn		20 000 Sält	100 000
Piren	43 542 Köp		43 542
Securitas B		10 140 135 Inlösen	
	58 535 Köp		8 024 600
VBB A	178 024 Köp		201 324
VBB B	793 470 Köp		1 013 470

FEMÅRSÖVERSIKT

Mkr	1996	1995	1994	1993	1992
Moderbolaget ¹⁾					
Mottagna utdelningar					
på börsaktier	63,5	62,2	44,4	61,0	103,4
från dotterbolag.....	35,0	50,0	86,1	36,3	–
Mottagen utdelning	98,5	112,2	130,5	97,3	103,4
Lämnad utdelning	387,8 ²⁾	151,7	124,1	103,4	103,4
Lämnad utdelning i procent av					
mottagen utdelning	394%	135%	95%	106%	100%
Balansomslutning.....	2 065,9	1 923,9	2 400,3	2 274,4	2 014,7
Soliditet ³⁾	59%	75%	75%	79%	73%
Justerad soliditet ⁴⁾	81%	88%	82%	86%	76%
Försäljning av börsaktier	318 ⁵⁾	449	197	867 ⁶⁾	1 127
Försäljning i % av portföljens					
marknadsvärde	10%	15%	9%	38%	50%
Realisationsvinster.....	214 ⁵⁾	137	18	112 ⁶⁾	194
Köp och nyteckning av börsaktier ...	349	181	170	446	878
Förändring i % av					
börsportföljens värde	96%	61%	–5%	55%	–9%
Generalindex.....	38%	18%	3%	54%	–1%
Börsportföljens marknadsvärde.....	3 136,4	2 941,2	2 174,4	2 320,9	2 252,6
Utdelning i % av börsportföljens					
bokförda värde.....	8,4%	6,3%	3,9%	5,3%	5,4%
Utdelning i % av börsportföljens					
marknadsvärde	2,0%	2,1%	2,0%	2,6%	4,6%
Koncernen					
Soliditet ³⁾	57%	53%	50%	47%	68%
Justerad soliditet ⁴⁾	75%	69%	61%	61%	73%
Avkastning på eget kapital ⁷⁾	28%	33%	21%	27%	23%

¹⁾ Inklusive de A-aktier i Assa Abloy och Securitas som överlätts till SäKI AB.

²⁾ Föreslagen utdelning, varav 52 Mkr avser utdelning av Fagerhult-aktier, och 221,3 Mkr utdelning av SäKI.

³⁾ Eget kapital i förhållande till balansomsutning.

⁴⁾ Eget kapital samt dold reserv i börsportföljen i förhållande till justerad balansomsutning.

⁵⁾ Exkl. koncernintern försäljning av Assa Abloy- och Securitas-aktier.

⁶⁾ Exkl. koncernintern försäljning av Securitas-aktier.

⁷⁾ Resultat efter avskrivningar plus finansiella intäkter i förhållande till genomsnittligt eget kapital.

INDUSTRI- OCH HANDELSRÖRELSEN

Latours industri- och handelsrörelse, 5 år i sammandrag

Resultatposter (Mkr)	1996	1995	1994	1993	1992
Fakturerad försäljning	3 917,8	3 968,9	2 754,2	2 183,8	1 784,3
(varav utlandsförsäljning)	(1 419,8)	(1 325,8)	(894,0)	(681,0)	(545,0)
Övriga rörelseintäkter	56,3	50,8	33,6	33,9	33,5
Rörelsekostnader	-3 591,6	-3 609,8	-2 467,4	-2 036,2	-1 698,2
Rörelseresultat före avskrivningar	382,5	409,9	320,4	181,5	119,6
Planenliga avskrivningar	-122,0	-105,4	-71,6	-67,2	-59,2
Rörelseresultat efter avskrivningar	260,5	304,5	248,8	114,3	60,4
Finansiella intäkter	46,7	97,2	89,3	76,1	93,0
Finansiella kostnader	-33,0	-83,5	-69,6	-62,8	-85,0
Resultat efter finansiellt netto	274,2	318,2	268,5	127,6	68,4

Balansposter (Mkr)

Kundfordringar	492,8	583,0	451,8	346,5	282,2
Varulager	733,3	725,4	526,6	456,8	404,9
Maskiner och inventarier	340,9	344,0	253,2	211,9	221,9
Byggnader	367,7	298,7	228,8	218,1	218,4
Mark och övrig fast egendom	50,4	23,9	18,0	16,2	13,8
Balansomslutning	2 661,0	3 290,6	2 836,5	2 350,1	1 895,4
Antal anställda	3 403	3 362	2 458	2 259	2 242
Avkastning på sysselsatt kapital	14,8	17,8	17,3	12,1	11,0
Vinstmarginal	7,8	10,1	12,3	8,7	8,6
Rörelsemarginal	6,7	7,7	9,0	5,2	3,4

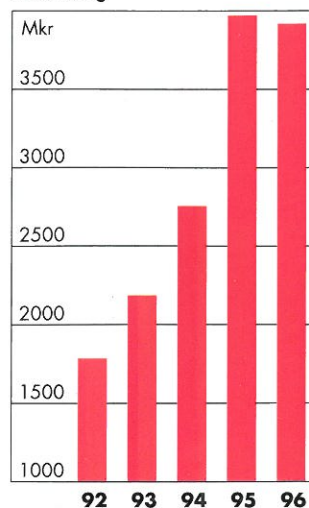
Definitioner

Avkastning på sysselsatt kapital: Resultat efter finansnetto plus finansiella kostnader i procent av genomsnittligt sysselsatt kapital (balansomslutning minus ej räntebärande rörelseskulder).

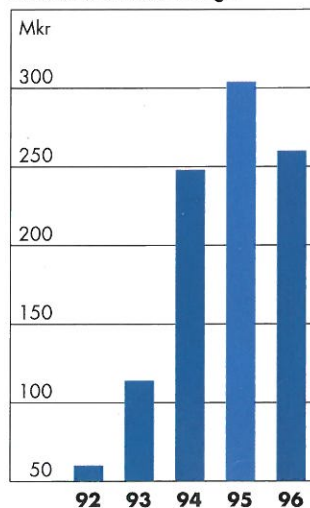
Vinstmarginal: Resultat efter finansnetto plus finansiella kostnader i procent av fakturerad försäljning.

Rörelsemarginal: Resultat efter avskrivningar i procent av fakturerad försäljning.

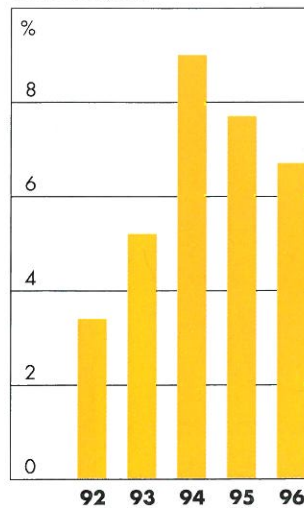
Fakturerering

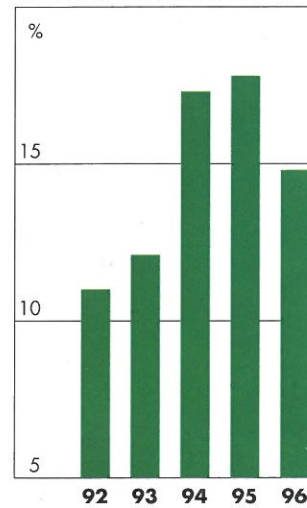
Resultat efter avskrivningar

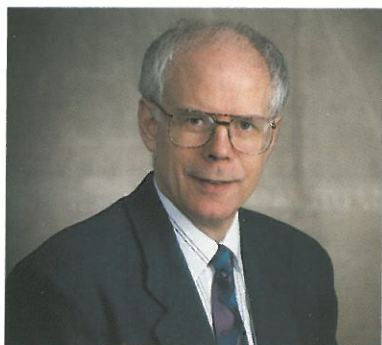

Rörelsemarginal

Avkastning på sysselsatt kapital

Hans-Gunnar Ärnlov, VD

I samband med omstrukturering av Swegon-koncernen har de båda filterföretagen IF Luftfilter AB och Filterprodukter AB överförts till affärsområde Textil.

Den kraftiga förstärkningen av den svenska kronan i förhållande till tyska marken har gjort det allt svårare att under det gångna året lönsamt konkurrera på de västeuropeiska marknaderna. Det sammantagna resultatet försämrades kraftigt under första halvåret, bland annat på grund av kostsamma lageravvecklingar. Eftersom textilföretagen arbetar på en mogen marknad med begränsade möjligheter till organisk tillväxt måste tillväxten inom affärsområdet huvudsakligen ske genom förvärv av kompletterande verksamheter. Under året förvärvades AS Knappehuset i Bergen, som är Norges största

grossist i sybehör och stickgarner, och O. Oehlenschlägers Eft. ApS i Köpenhamn, som är ett välkänt, danskt grossistföretag inom textila handarbeten.

Efter dessa förvärv kan nu den nordiska marknaden erbjudas ett brett utbud av hushållstextilier, inredningstextilier, handarbeten, sybehör och garner och möjligheterna till samarbete inom inköp och

lagerhantering kommer att ge rationaliseringsvinster och ytterligare stärka gruppens lönsamhet.

Almedahls i Dalsjöfors marknadsför hushållstextilier, inredningstextilier och handarbeten. Omsättningen av hushållstextilier utgöres till stor del av tryckta produkter med mönster knutna till Disneys barnfilmer. Även inom området inredningstextilier marknadsföres i huvudsak

(Mkr)	1996	1995
Fakturerad försäljning	1 096	1 138
(varav utlandsförsäljning)	(608)	(605)
Rörelseresultat före avskrivningar	85	113
Planenliga avskrivningar	-23	-19
Rörelseresultat efter avskrivningar	62	94
Kundfordringar	144	155
Varulager	253	245
Maskiner, inventarier, byggnader och mark	234	116
Avkastning på sysselsatt kapital %	14,1	24,8
Rörelsemarginal %	5,6	8,2
Antal anställda	904	885
Investeringar	23,6	24,8

Definitioner se sid. 16

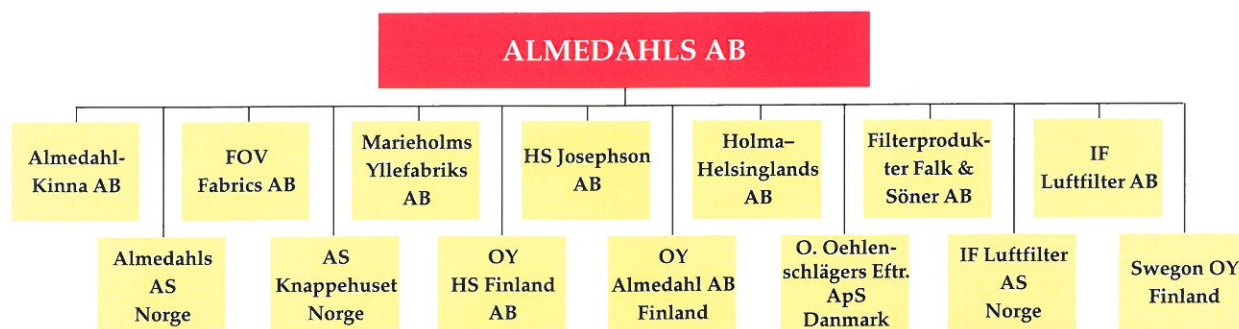
Andel av koncernens:

Tryckt rullgardinsväv från Almedahl-Kinna

Värmeisolerande operationstextilier från Almedahls i Alingsås

tryckta produkter, där den högklassiga designen är kännemärket. Almedahls är marknadsledande i Sverige på handarbeten.

Den offentliga upphandlingen har under de senaste åren minskat. Detta har drabbat främst **Almedahls i Alingsås**, som är en av de största leverantörerna av väv till svensk sjukvård. En efter EU-inträdet påbörjad exportsatsning kompenserar i viss mån bortfallet på den svenska marknaden.

H S Josephson importerar och marknadsför tyger och sybehör på den svenska och finska marknaden. Under våren flyttar företaget sitt huvudkontor från Stockholm till Almedahls lokaler i Göteborg, som blir koncernens huvudort för den samlade textila handelsverksamheten.

FOV Fabrics AB är affärsområdets största enhet med en omsättning på ca 300 Mkr. Företaget har en modern maskinpark för vävning,

färgning och beredning av syntetiska vävar. Från att tidigare i huvudsak producerat och marknadsfört beklädnadstextiler har utvecklingen de senaste åren inneburit att tyngdpunkten i sortimentet nu utgöres av textilier för tekniskt bruk. Vävar för airbags är en alltmer betydelsefull produktgrupp.

Almedahl-Kinna AB är en av Europas största tillverkare av väv för rullgardiner och vertikallameller. I sortimentet, som innehåller både färgade och tryckta varianter, är mörkläggningsgardiner den mest avancerade produkten. Huvuddelen av produktionen exporteras. Under det gångna året har Kinna haft stora leveranser av aramidväv till svenska och norska försvaret.

Marieholms Yllefabrik utvecklar, tillverkar och marknadsför beklädnadsväv för tung herrkonfektion. Företaget har haft bra volymtillväxt och med hänsyn till de svåra marknadsförhållandena tillfredsstäl-

lande lönsamhet. Konfektionsindustrin i Östeuropa blir en allt större avnämare av företagets produkter.

Spinneriet vid **Holma-Helsingland** avvecklas för närvarande och företaget kommer i fortsättningen att basera sin verksamhet på importerade bomullsgarnar från Egypten och lingarnar som spinns hos **Oy Almedahl** i Finland. Tillsammans med finska linodlare deltar Oy Almedahl i ett av EU understött projekt, som syftar till ekologisk odling av en nordisk linkvalitet, som kommer att spinnas och marknadsföras av Almedahlsgruppen.

IF Luftfilter utvecklar och marknadsför filter för luftrening. I produktprogrammet finns filter för alla typer av ventilationsanläggningar från grundfilter, gas- och kolfilter till mikrofilter i så kallade Rena Rum. Flera nya produkter kommer att lanseras under innevarande år. Nya exportkontakter har också etablerats.

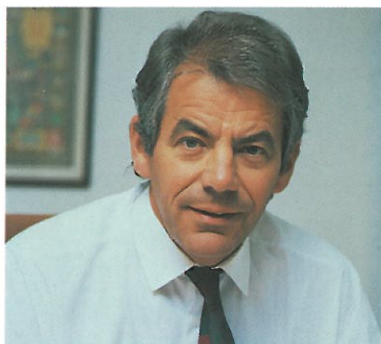
Filterprodukter AB utvecklar, tillverkar och marknadsför filter till ventilations- och motorindustrin. Dominerande produkter är metallfilter för fett och oljedimavskiljning. Exportandelen under 1996 uppgick till över 80 % med Tyskland som enskilt största exportland.

Utsikter för 1997

Efterfrågan på textilvaror förväntas inte öka under innevarande år, varför en förbättrad lönsamhet måste ske genom fortsatta rationaliseringar och samordningar. Som ett resultat av dessa ansträngningar bör affärsområdet kunna prestera ett något bättre resultat under 1997 i jämförelse med föregående år.

Teknisk textil från FOV Fabrics i airbags

Rolf Krafft, VD

Affärsområdet omfattar företag inom tre områden, nämligen industriell handel, hydraulik och mät- och handverktyg. Handelsverksamheten inriktas på import, distribution och service av maskiner, komponenter och tillbehör till svensk industri. Hydraulikgruppen bedriver utveckling, produktion och handel med hydrauliksystem för främst den nordiska marknaden.

Hultaforss-gruppen utvecklar, producerar och marknadsför handverktyg för framför allt den europeiska marknaden. Mät- och handverktyg för industri och hantverk har en exportandel på över 50%.

Verksamheten under 1996 har präglats av en minskad efterfrågan. Nya produkter har kompenserat för bortfallet i volym och bidragit till att

(Mkr)	1996	1995
Fakturerad försäljning	1 170	1 205
(varav utlandsförsäljning)	(199)	(184)
Rörelseresultat före avskrivningar	110	123
Planenliga avskrivningar	-22	-19
Rörelseresultat efter avskrivningar	88	104
Kundfordringar	130	179
Varulager	203	236
Maskiner, inventarier, byggnader och mark	124	120
Avkastning på sysselsatt kapital %	22,3	32,4
Rörelsemarginal %	7,6	8,7
Antal anställda	775	810
Investeringar	21,2	28,3

Definitioner se sid. 16

Andel av koncernens:

resultatet kan anses som tillfredsställande.

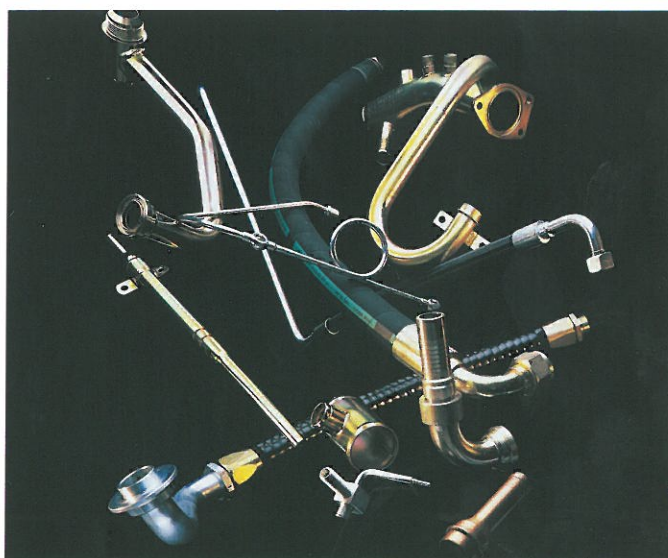
Hydraulikgruppen har under året förvärvat Eurobend AB i Tranemo. Från affärsområde Swegon har Kami AB överförts. Kami är beläget i Kalix och tillverkar och marknadsför tak- och fasadsystem i plåt.

Specma arbetar inom områdena tätningsteknik, maskiner/automa-

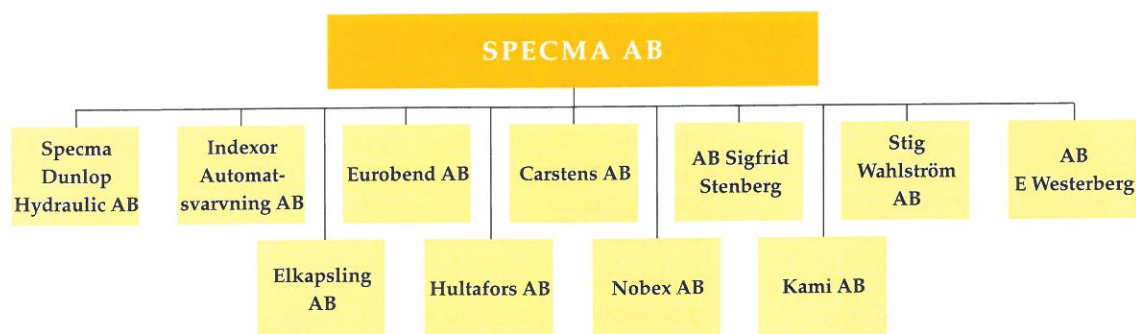
tion och komponenter som insatsvaror till industrin. Resultatet under 1996 har varit tillfredsställande trots minskad volym. Inom området komponenter sker en utveckling mot kompletta systemleveranser. Marknaden för automation, som robot- och matarutrustningar, har varit god. Ytterligare expansion sker inom detta område.

Ergonomiskt anpassade verkstadshammare från Hultaforssgruppen

Ledningskomponenter för hydrauliksystem från Hydraulikgruppen

Specma Dunlop, Indexor och Eurobend

Företagen som bildar hydraulik-gruppen i affärsområdet har arbetat i en vikande marknad inom mobil hydraulik. Tack vare nya produkter har volymen kunnat bibehållas med bra resultat. Det under året förvärvade företaget Eurobend, som är specialiserat på rörformning, kompletterar de övriga företagen i gruppen utomordentligt väl.

Stig Wahlström representerar välkända tillverkare av produkter inom områden som hydraulik, pneumatik och el. Produkterna utgör viktiga insatsvaror vid tillverkningen hos svensk exportindustri. Volymerna har under året generellt sett kunnat bibehållas med bra lönsamhet.

Westerberg är leverantörer av elektronikkomponenter och kabelprodukter för industriellt bruk. Intressanta produkter i företagets

sortiment med tillväxtpotential är t.ex. system för kortläsning och kabel inom fiberoptik, där många intressanta projekt pågår.

Stenbergs marknadsför maskiner, reservdelar och verktyg för metall- och träindustrin. Produkterna kommer från ledande internationella tillverkare. Investeringar i maskinutrustningar har under 1996 legat på en låg nivå. En bra orderstock sedan tidigare år har hållit faktureringsvolymen uppe med tillfredsställande lönsamhet. Verktygsförsäljningen har utvecklats väl. En alltmer ökad aktivitet sker med inriktning på eftermarknad såsom service och reservdelar.

Carstens marknadsför produkter för träindustrin inom sortimentet slipmaterial, lim och olika typer av kantlistmaterial. Företaget har lyckats bibehålla en hög volym trots en vikande marknad. Ett flertal nya miljöanpassade produkter inom kantlistsortimentet har under året introducerats.

Hultafors har med sitt mät- och handverktygsprogram haft en gynnsam utveckling med förbättrad lönsamhet. Av företagets försäljning utgör över 50% export, och volymen till tysktalande marknader har ökat väsentligt. Ett nytt sortiment av ergonomiskt anpassade verkstadshammare har mottagits mycket positivt av marknaden. Utveckling av nya, modifierade handverktyg pågår och ett flertal nya produkter kommer att lanseras under det kommande året.

Elkapsling. Företaget tillverkar och marknadsför apparatskåp och kapslingar för industri och elinstalla-

tion. Volymen har under året ökat och medfört förbättring av lönsamheten. Främst är det tidigare satsningar på nya produkter som påverkat utvecklingen. Genom ett intensivt rationaliseringsarbete och investering i ny produktionsteknik finns möjlighet till ytterligare volymökning.

Nobex. Företaget tillverkar geringsågar och tillbehör för proffsbruk samt ett låsbricksortiment, som marknadsförs under namnet NORD-LOCK. Expansion sker inom Nord-Lock-sortimentet. Företaget har över 80% exportandel och denna försäljning har haft en gynnsam utveckling under det gångna året.

Kami tillverkar och marknadsför tak- och fasadsystem i stålplåt, aluminium och rostfritt. De på marknaden unika, sandbelagda tegelprofilerade takplåtsprodukterna utgör företagets viktigaste produkter. Kamis produkter används både till småhus och större byggnader. Exportandelen uppgår till över 65%.

Utsikter för 1997

I den svaga marknadssituation som för närvarande råder förväntas såväl volym som lönsamhet kunna upprätthållas med hjälp av ett flertal nya produkter, som kommer att presenteras på marknaden i en nära framtid.

Kontroll av elektriska drivsystem i Specmas motorlaboratorium

Bo Eveborn, VD

Ar 1996 blev ett bra år för Fagerhultgruppen. Ökad export har kunnat kompensera minskad försäljning i Sverige. Utvecklingen av nya produkter för energieffektiv teknik har fortsatt. Genom kostnadsbesparingar och högre effektivitet i produktionen har resultatet upprätthållits på en tillfredsställande nivå.

Fagerhults affärsidé är att utveckla, tillverka och marknadsföra kvalificerade och energisnåla belysningsarmaturer. Målsättningen är att vara ledande på den nordiska marknaden och att expandera på andra marknader. Fagerhult skall stå för kvalitet, kompetens och framtid inom belysning.

Tillverkning bedrivs vid tre fabriker, i Habo, Örnsköldsvik och Fal-

kenberg. Egna säljbolag finns i Norge, Danmark, Finland, Tyskland och Holland.

Fagerhults inriktning är belysning för offentlig miljö såsom butiker, kontor, industri, skolor, sjukhus etc. Tyngdpunkten ligger på belysning inomhus. Största marknad är Sverige, men exportförsäljningen

ökar i betydelse. Efter en bra orderingång från den svenska marknaden första halvåret minskade efterfrågan mot slutet av året. Denna minskning kompenseras emellertid av ökad export. Den norska marknaden har utvecklats väl och har därmed blivit den viktigaste exportmarknaden. I Finland har det

(Mkr)	1996	1995
Fakturerad försäljning	850	873
(varav utlandsförsäljning)	(283)	(274)
Rörelseresultat före avskrivningar	102	99
Planenliga avskrivningar	-27	-25
Rörelseresultat efter avskrivningar	75	74
Kundfordringar	106	118
Varulager	168	156
Maskiner, inventarier, byggnader och mark	143	141
Avkastning på sysselsatt kapital %	29,2	29,9
Rörelsemarginal %	8,8	8,5
Antal anställda	922	928
Investeringar	19,6	37,5

Definitioner se sid. 16

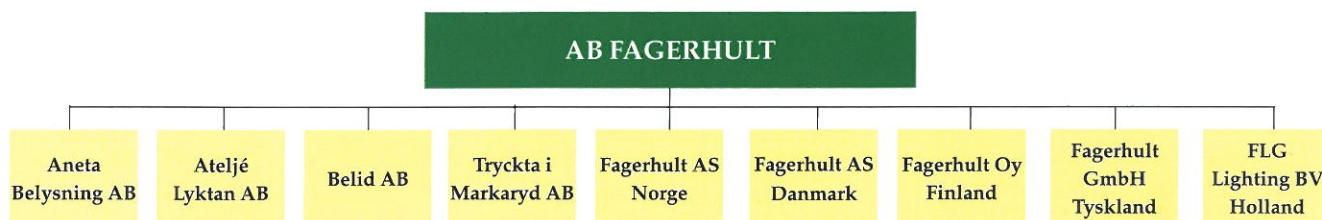
Andel av koncernens:

Fagerhults Loop-armaturer i kontorsmiljö

Fagerhults Ringlight i foajén till Skejby sjukhus i Danmark

nystartade säljbolaget kommit igång på ett bra sätt. Försäljningen till BeNeLux-länderna har också utvecklats positivt. Exportandelen har ökat och uppgår nu till 38%.

Marknaden ställer idag allt större krav på energieffektiva belysningslösningar. Kompakta och mer ljusintensiva ljuskällor skapar intressanta möjligheter för helt nya belysnings-system och bättre designade produkter. Kraven på miljöanpassade och miljödeklarerade produkter ökar. Stora resurser avsätts för att klara

denna uppgift. Fagerhults teknikcentrum förfogar idag över mycket kvalificerad utrustning för ljusmätning, EMC-mätning (radiostörning) etc., vilket är en förutsättning för att klara marknadens allt högre ställda krav. Fagerhultsföretagen är certifierade enligt kvalitetsnormen ISO 9001.

Aneta Belysning försvarade under 1996 sin position inom gruppen med god omsättning kombinerad med bra lönsamhet. Aneta gynnas av att den svenska kronan stärks,

eftersom största delen av försäljningen utgörs av importerade produkter. Företaget är verksamt inom området för butiksbelysning och andra offentliga miljöer samt inom hembelysning.

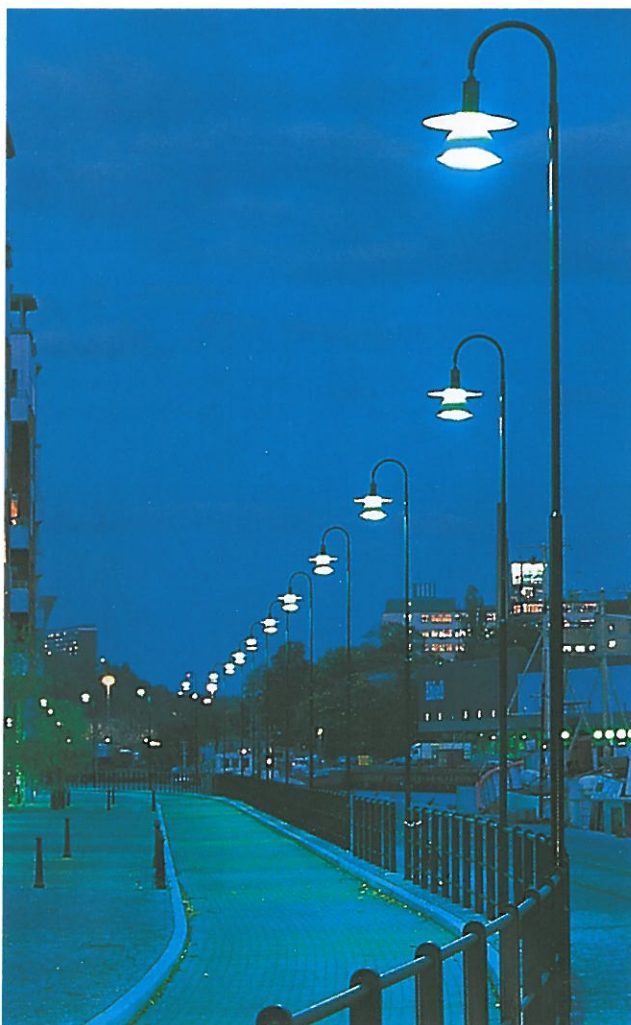
Ateljé Lyktans affärsidé, att med designade produkter med högt teknikinnehåll möta marknadens krav, har givit ett gott resultat. Ett flertal nya produkter har lanserats under året och dessa ger nu möjlighet till fortsatt god affärsutveckling. Försäljningen i England har kommit igång på ett bra sätt.

Belids försäljning av hembelysning har utvecklats bra. De under föregående år stora investeringarna i byggnader och maskiner har skapat goda förutsättningar att möta det allt hårdare importtrycket som utmärker hembelysningsbranschen.

Trycktas affärsidé är att producera avancerade metallkomponenter. En stor del av tillverkningen levereras till bolag inom koncernen och lönsamheten är god.

Utsikter för 1997

Efterfrågan på den svenska marknaden för teknisk belysning har försvagats under början av innevarande räkenskapsår och bedöms inte nå 1996 års nivå. En minskad inhemsk marknad medför en ökad priskonkurrens. Försäljningen till övriga nordiska marknader förväntas emellertid fortsätta att öka. Inom övriga områden i Europa där vi är aktiva är trenden positiv med undantag av Tyskland, som fortfarande kämpar med svag inhemsk efterfrågan. Då efterfrågan på den svenska marknaden förväntas minska, bedöms resultatet bli något sämre än föregående år.

Ateljé Lyktans utomhusarmatur "Stockholm" vid Norra Hammarby-hamnen i Stockholm

Anders Karlsson, VD

L affärsområdet Luftbehandling ingår sedan början av förra året, förutom PM-LUFT AB med tillhörande utländska försäljningsbolag, de från Swegon AB förvärvade dotterbolagen Stifab Farex AB, Stifab A/S, Norge, och Farex Inter AG, Schweiz.

Förvärvet av Stifab Farex AB kompletterar på ett bra sätt PM-LUFT:s produktsortiment. Verksamheten hos PM-LUFT omfattar huvudsakligen utveckling, tillverkning, försäljning och service av luftbehandlingsaggregat för bra inomhusklimat inom kontor, affärslokaler, industrier, sjukhus, daghem, skolor etc.

Stifab Farex AB utvecklar, tillverkar och marknadsför till samma kundkategorier som PM-LUFT produkter som luftdon, ljuddämpare,

spjäll, kyltak och fasadapparater. Affärsområdet kan således numera tillhandahålla ett komplett sortiment för effektiv luftbehandling.

Mellan bolagen föreligger flera samordningsmöjligheter inom bland

annat produktutveckling, marknadsföring och informationsteknik.

PM-LUFT AB med huvudkontor i Kvänum och försäljnings- och servicekontor på 17 platser i landet är en av Skandinaviens två största till-

(Mkr)	1996	1995
Fakturerad försäljning	834	757
(varav utlandsförsäljning)	(329)	(260)
Rörelseresultat före avskrivningar	73	79
Planenliga avskrivningar	-26	-24
Rörelseresultat efter avskrivningar	47	55
Kundfordringar	113	120
Varulager	109	90
Maskiner, inventarier, byggnader och mark	118	96
Avkastning på sysselsatt kapital %	34,9	45,3
Rörelsemarginal %	5,6	7,3
Antal anställda	802	728
Investeringar	21,5	34,1

Definitioner

Avkastning på sysselsatt kapital:

Rörelseresultat efter avskrivningar i procent av genomsnittligt sysselsatt kapital (balansomslutning minus ej räntebärande rörelseskulder).

Rörelsemarginal:

Rörelseresultat efter avskrivningar i procent av fakturerad försäljning.

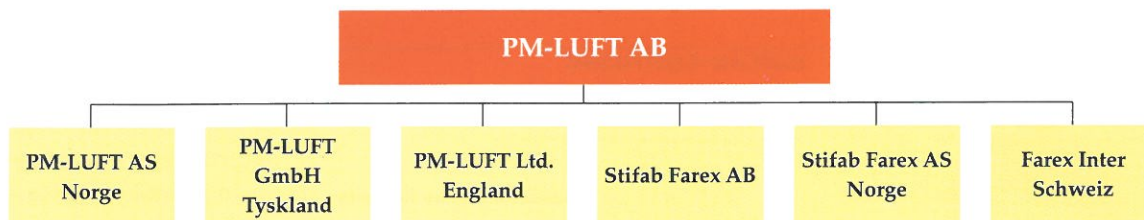
Andel av koncernens:

PM-LUFTs Compact Air installerat på ett daghem

Kylbafflar från Stifab Farex i engelsk kontorsmiljö

verkare av luftbehandlingsaggregat. Under året kommer produktionen att koncentreras till Kvänum och Skövde.

Sortimentet omfattar ett komplett produktprogram med aggregat i olika storlekar och med olika utrustning för skilda ventilationsbehov, från till exempel villor och kiosker till stora industrianläggningar, sjukhus etc.

Stora resurser har satts in på produktutveckling och företaget har genom produkter som Compact Air och GOLD varit föregångare för nya ventilationslösningar med integrerad styrutrustning, låg energiförbrukning och låga ljudnivåer. Genom dessa produkter har företaget blivit den ledande leverantören i Norden för mindre luftbehandlingsaggregat. Dessa aggregat har företrädesvis sålts till skolor och daghem, vars miljö har varit i stort behov av förbättring och där dessa aggregat varit mycket väl lämpade. GOLD-aggregaten har även skapat sin egen mark-

nad, då det många gånger är fördelaktigare med flera GOLD-aggregat än ett stort, konventionellt aggregat.

För agromarknaden tillverkas speciella produkter för ventilation av djurstallar och kylning och torkning av spannmål etc.

Exportförsäljningen, som främst inriktas på Skandinavien och Nordeuropa, har på en femårsperiod mer än tredubblats och utgör idag över 30 % av den totala tillverkningen.

Stifab Farex AB bildades den 1 januari 1995 genom sammanslagning av fyra separata juridiska enheter, två från Stifab respektive två från Farex. Företaget utvecklar, tillverkar och marknadsför produkter och system för ett bra inomhusklimat. Produkterna är avsedda för såväl nybyggnads- som ROT-sektorn.

Företaget har en marknadsledande roll i Skandinavien. En betydande del av försäljningen sker till länder i Västeuropa.

Stifab Farex AB har två produktionsenheter, en i Arvika och en i

Tomelilla. Fabrikerna är specialiserade på olika delar av sortimentet. För sin produktutveckling har varje fabrik välutrustade laboratorier med kvalificerad personal.

Under året har försäljningsvolymen ökat med cirka sju procent. De största ökningarna har skett i Norge och Frankrike. Rörelsemarginalen uppgår till 7,7 % och avkastningen på sysselsatt kapital är väl i nivå med koncernens genomsnitt.

Ett flertal nya produkter har lanserats. Som exempel kan nämnas ny kylbaffel, innehållande ny dysteknik, och en serie nya, reglerbara luftspri-dare.

Fabrikerna har tillförts ny produktionsutrustning och omfördelning av produkter mellan fabrikerna har gjorts. För att effektivisera varudistributionen har nya lagerutrymmen uppförts i Tomelilla-fabriken.

Bland företagets större konkurrenter i Norden finns Halton, ABB och Auranor.

Utsikter för 1997

En ökande insikt i hela Europa om inomhusklimatets betydelse för människans välbefinnande skapar potential för fortsatt utveckling. Inriktningen på verksamheten är att bibehålla marknadsandelarna i Sverige och successivt öka exportandelen.

För innevarande år beräknas efterfrågan på den svenska marknaden minska något, vilket förväntas kompenseras med motsvarande ökning av exporten. Såväl omsättning som resultat för innevarande räkenskapsår förväntas bli i nivå med vad som uppnåddes förra året.

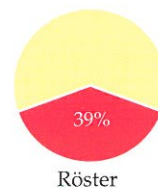
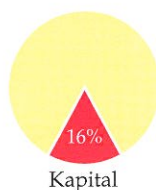

PM-LUFTs nya funktionsindelade lågenergiaggregat Global Air

Thomas Berglund,
VD och koncernchef

Latours andel av Securitas:

(Mkr)	1996	1995
Fakturerings	9 074,3	7 309,1
Årets resultat	382,1	347,0

Securitas har 39 000 anställda och verksamhet i 14 europeiska länder. Securitas tryggar hem, arbete och samhälle genom att efterleva de tre ledorden – *ärlighet, vaksamhet och hjälpsamhet*.

Säkerhetsbranschen har utvecklats snabbt och är i dag mycket mer än enbart bevakning och vaktare. Securitas koncentrerar sig på att tillhandahålla säkerhetslösningar för

varje kunds särskilda behov och önskemål. Detta uppnås genom att fokusera kundernas behov och att utforma tjänsterna och produkterna efter dessa. Securitas har med hjälp av den s k Securitasmodellen skapat en effektiv organisationsstruktur, som möjliggör leverans av tjänster och produkter i enlighet med kundernas behov. En viktig ingrediens i denna modell är människorna. Satsningar görs kontinuerligt på internt utbildning av personalen, alltifrån vaktare till ledande befattningshavare. Modellen har i praktiken fungerat mycket väl och skapat goda förutsättningar för tillväxt, dels organisk tillväxt, dels tillväxt genom förvärv.

Fortsatt expansion

Under verksamhetsåret 1996 förvärvades volym motsvarande 2 300 MSEK. Kompletterande och strategiskt viktiga förvärv har bl. a. genomförts i Tyskland med en total omsättning motsvarande ca 1 220 MSEK, i Storbritannien motsvarande en total omsättning på 650 MSEK och i Portugal med en total omsättning på 170 MSEK. Den europeiska säkerhetsmarknaden, avseende bevakning, larm och värdehantering, estimeras till ca 164 mdr SEK. De fem största marknaderna är Storbritannien, Tyskland, Frankrike, Italien och Spanien. Genom förvärvet i Storbritannien har Securitas etablerat verk-

samhet på ytterligare en av de fem stora europeiska säkerhetsmarknaderna. Securitas har därmed befast ställningen som ett av Europas ledande säkerhetsföretag med ca 6 procent av europamarknaden.

Verksamhetsåret 1996

Resultatet före skatt ökade med 17 procent till 550 (472) MSEK jämfört med föregående år. I lokala valutor motsvarar detta en ökning med 22 procent. Omsättningen ökade med 24 procent till 9 074 (7 309) MSEK, vilket motsvarar en ökning med 31 procent i lokala valutor. Förvärven har ökat försäljningen med 24 procent och den organiska tillväxten var 7 procent.

Försäljningen har ökat i alla 14 verksamhetsländer utom i Österrike. Betydande volymökningar har uppnåtts i Ungern, Danmark samt Schweiz. De nordiska länderna har uppvisat en fortsatt god volym och resultatutveckling, framförallt inom värdehantering och larm. I det finska bolaget har etablering av värdehantering genomförts. Inom larmverksamheten har förvärv gjorts i både Sverige och Finland.

De under 1996 genomförda förvärven i Tyskland har gjort Securitas till Tysklands tredje största säkerhetsföretag och också marknadsle-

dande inom värdehantering i landet. I syfte att effektivisera värdehanteringen har ett omfattande omstrukturingsarbete genomförts. Inom bevakning har en ökad specialisering av tjänster påbörjats.

På den franska marknaden har priskonkurrensen bestått. En ytterligare specialisering av tjänsterna samt påbörjad integration av det franska förvärvet i början av 1996 har bidragit till en stabil resultat- och försäljningsutveckling.

Den påbörjade volymtillväxten i Spanien under 1995 har fortsatt,

framförallt inom värdehantering och larm.

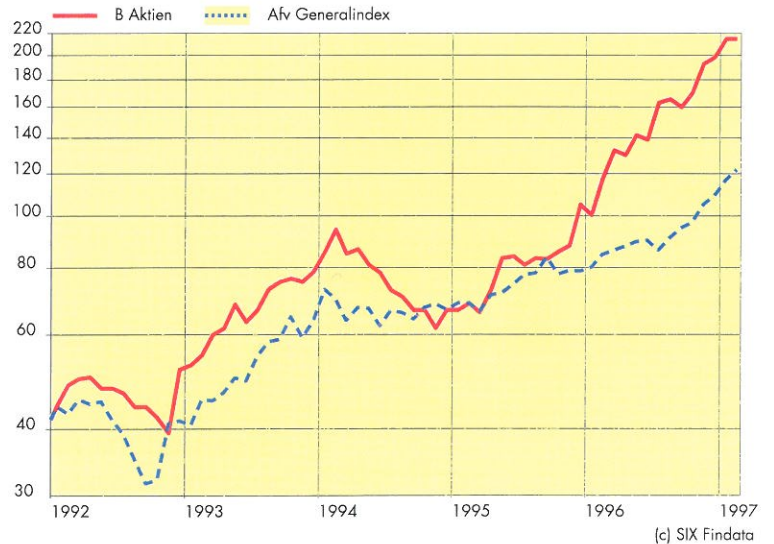
Trots priskonkurrens på den spanska marknaden, framförallt inom värdehanteringen, har det spanska bolaget uppvisat en resultatförbättring.

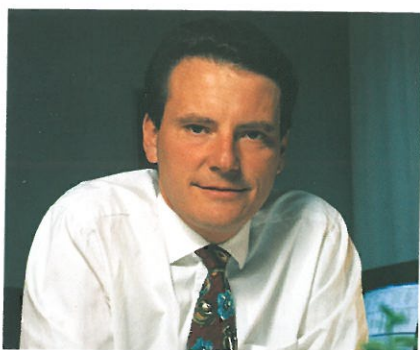
Koncernens mest lönsamma enhet är fortfarande det portugisiska bolaget. Under 1996 har detta bolag uppvisat en god volym och resultatutveckling.

Framtid

Under 1996 har Securitas förstärkt plattformen i Europa. Den organiska tillväxten och de genomförda förvärven kommer att bidra till en fortsatt god försäljnings- och resultatutveckling. Den långsiktiga marknadstillväxten för den europeiska säkerhetsmarknaden kan uppskattas till en ökning motsvarande en fördubbling av den europeiska säkerhetsmarknaden på tio års sikt. Strategin är att Securitas sexprocentiga marknadsandel skall växa genom dels organisk tillväxt, dels genom fortsatta förvärv. Därmed kommer Securitas även fortsättningsvis fokusera tillväxt på den europeiska säkerhetsmarknaden.

Securitas-aktien

VD och koncernchef,
Carl-Henric Svanberg

(Mkr)	1996	1995
Fakturering	5 007	3 504
Årets resultat	247	144

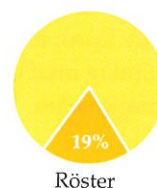
ASSA ABLOY är en av världens ledande låskoncerner. På sin hemmamarknad i Norden, i Tyskland och USA har företaget en marknadsledande position. ASSA ABLOY har också en betydande position i England. Genom VingCard är koncernen världsledande inom hotellsäkerhet. Koncernen verkar inom produktsegmenten byggnadslåsning, industrilåsning, beslag och andra tillbehör, elektromekaniska lås inklusive hotellåsning. I USA ingår

även produktsegmentet säkerhetsdörrar.

Marknad och produkter

Låsmarknaden är globalt sett en bransch med många mindre och medelstora företag, varav flera har mycket starka positioner lokalt. Det finns endast ett fåtal stora, multinationella aktörer med relativt sett mindre andelar av världsmarknaden. Låsmarknaden bedöms ha en total storlek på cirka 100 - 150 mdr SEK. Kännetecknande för denna marknad är att en hög andel av försäljningen, cirka 50 procent, går till eftermarknaden. Detta begränsar beroendet av den cykliska byggsektorn. Starka varunamn, lokala standarder, närhet till respektive lands distributörer och kunder samt olika kundgruppers märkestrohet bidrar också till stabilitet. Inom koncernen finns ett antal mycket starka varunamn till exempel:

Latours andel av Assa Abloy:

ASSA - Sverige, ABLOY - Finland, TrioVing - Norge, RUKO - Danmark, IKON - Tyskland, Sargent och Curries - USA. VingCard, inom hotellåsning, har en ledande ställning på sin nischmarknad, där standarden och produkterna är globala.

ASSA ABLOY-koncernen erbjuder en komplett produktportfölj bestående av låsprodukter som ska möjliggöra styrning av tillträde och passage till och från olika områden och lokaler. Hög säkerhet, produktkvalitet och användar- och miljövänlighet är egenskaper som eftersträvas i produktutveckling, tillverkning och marknadsföring.

På grund av en generell trend mot ett ökat säkerhetsmedvetande visar låsmarknaden en god tillväxt, några procent reallt över BNP. Elektromekaniska och elektroniska lås får successivt en ökad betydelse på den totala låsmarknaden. Dessa produkter ersätter ej de traditionella mekaniska

Elektromekaniskt lås för säkerhetsdörrar

VingCard är världsledande inom hotellåsning

Abloy erbjuder ett omfattande dörrstängarsortiment

produkterna, utan tillför kompletterande funktioner för olika högsäkerhetssegment. Det ökade elektronikinslaget bidrar därmed till marknadens tillväxt.

Strategi

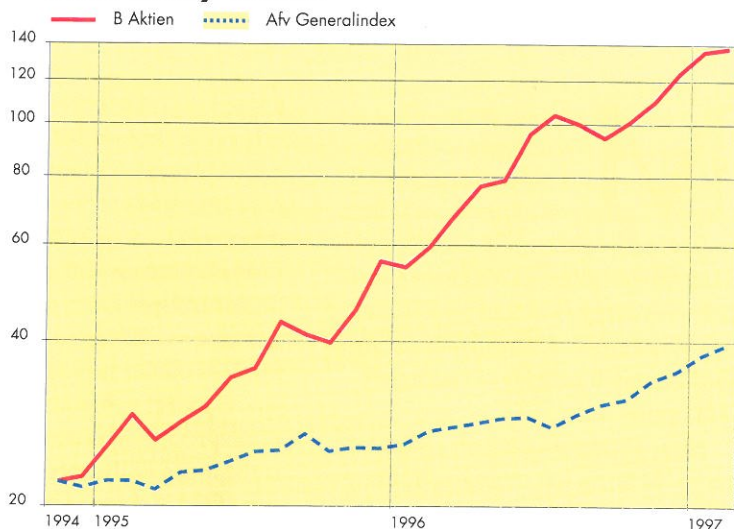
ASSA ABLOY har under det gångna året utvecklats enligt koncernens huvudstrategi, nämligen fokusering på lås- och beslagsprodukter, utveckling av befintliga enheter, tillvaratagande av synergier och utveckling av koncernsamarbetet samt expansion organiskt och via förvärv. Samtliga förvärv görs med fokus på vinst per aktie.

Utvecklingen av de olika enheterna har skett steg för steg, med aktiv intern benchmarking som verktyg, där alla lär av den bäste inom varje område. För att ytterligare stimulera läroprocessen och för att utveckla ledare för den fortsatta expansionen, har under året ett omfattande ledarutvecklingsprogram genomförts. Programmet kommer att upprepas årligen och leds av koncernledning och bolagschefer. Det fokuserar konkreta frågeställningar för de aktuella koncernbolagen.

Omsättning och resultat januari-december 1996

Generellt sett har marknaderna i Europa varit svaga, medan den amerikanska marknaden visat bättre tillväxt. Hotellsegmentet har vuxit starkt på grund av den uppgradering till elektromagnetiska lås som genomförts inom ett stort antal hotellkedjor. Koncernens omsättning uppgick till 5 007 MSEK, vilket jämfört med 1995 utgör en ökning med 43%. Trots svag konjunktur på våra huvudmarknader i Europa uppgick koncernens tillväxt totalt för jämförbara enheter till 7,6%. Trenden mot högre säkerhet är en viktig bidragande orsak samt det faktum att eftermarknaden står för cirka hälften av koncernens försäljning. Resultat före skatt uppgick till 345 MSEK, vilket jämfört med 1995 utgör en ökning med 63%.

Assa Abloy-aktien

(c) SIX Findata

Viktigare händelser under 1996

Samordningen inom ASSA ABLOY fortsätter att utvecklas väl. Förändrings- och förbättringstakten är hög. Under året har det kraftfulla förändringsarbetet inom IKON-gruppen fortsatt, som efter flera förlostår nu rapporterar en mindre vinst. IKON förväntas uppnå en vinst i nivå med övriga koncernbolag inom ett par år. ASSA ABLOY har gjort ett flertal viktiga förvärv under 1996. Förvärvet av ESSEX, som 1995 omsatte 242 MUSD, för en köpeskilling av 170 MUSD, genomfördes i januari 1996. Genom förvärvet uppnår ASSA ABLOY en ledande position på den amerikanska marknaden och befäster sin ställning som ett av världens ledande låsbolag. Integrationen och utvecklingen av ESSEX har fungerat mycket väl. ESSEXs enhet för elektronisk hotellåsning System 45 har förts över till och integrerats med VingCard. McKinney/Parker badrumstillbehör har avyttrats. Arbetet med generell rationalisering och realisering av möjligheterna till korsförsäljning fortskrider enligt plan. Organisationen i Norge har förstärkts genom förvärv av det norska bolaget Newman Tonks a.s, vilket omsatte 192 MNOK 1995. Företaget är verksamt inom distribution av lås och dörrbeslag. Ytterligare ett norskt förvärv genomfördes med bolaget Grorud Förvaltning a.s, vilket omsatte 125 MNOK 1995. Företaget tillverkar och

marknadsför dörr- och fönsterbeslag. Koncernens satsningar i Fjärran Östern har förstärkts med förvärvet av Secureware International Pte Ltd i Singapore. I Nederländerna förvärvade ASSA ABLOY försäljningsbolaget Amersfoortse Bowbeslagindustrie Ambouw B.V, vilket 1995 omsatte 50 MSEK.

Framtidsutsikter

Sammantaget kan ASSA ABLOY se tillbaka på ett intensivt år med hårt arbete på alla håll och viktiga förvärv. Koncernen, inklusive dessa förvärv, utvecklas stabilt och kassaflödet ligger väl i nivå med resultatet, vilket är viktigt för att skapa förutsättningar för fortsatt expansion. Koncernen ser fram emot en fortsatt god resultatutveckling under 1997, inte minst på grund av trenden mot ökad säkerhet och genom de utvecklings- och rationaliseringsprojekt som drivs. ASSA ABLOY är idag ett av världens största låsföretag. Marknadsandelen är dock bara tre procent, vilket visar hur fragmenterad marknaden är, men att det samtidigt finns goda möjligheter att växa. ASSA ABLOYs vision är också att bli världens ledande låsföretag, det vill säga att få en så stark position, att det kraftfullt kan påverka trender och leda utvecklingen vad gäller exempelvis nya produkter och system. Koncernen hyser stor tillförsikt att den under året kan fortsätta på vägen att nå den visionen.

Målsättningen för miljöarbetet inom Latour-koncernen är att skapa framtidens miljövänliga produkter med hjälp av bästa tillgängliga, ekologiska metoder utan att göra avkall på kvalitet och lönsamhet. All information i miljöfrågor skall präglas av saklighet och öppenhet.

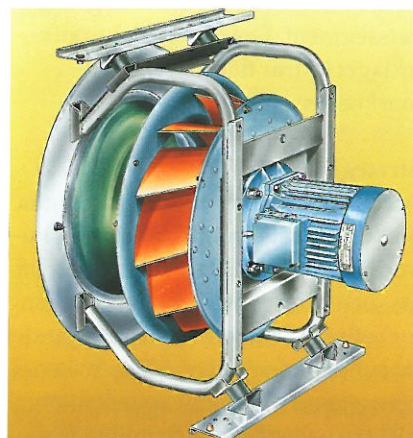
Koncernledningen och affärsområdescheferna har ett övergripande ansvar för miljöfrågorna. Dotterbolagschefer respektive platschefer har huvudansvaret för det löpande miljövarsarbetet. All personal skall engagera sig för miljön i det dagliga arbetet och följa givna instruktioner och rutiner.

Koncernens beslutsfattare skall noggrant följa utvecklingen av miljöfrågorna inom sina respektive ansvarsområden och ta tillvara nya rön från forskning och utveckling, så att miljöskyddande åtgärder vidtages med största skyndsamhet och effektivitet. Vid såväl investeringar i maskiner och processer som vid löpande inköp av varor och tjänster skall miljöaspekterna alltid beaktas.

Koncernens industriföretag har numera genomgående mycket hög

teknisk standard och utsläpp till luft och vatten har under senare år kunnat reducerats väsentligt. Koncernens textilindustrier, som använder processvatten, är anslutna till kommunala reningsverk och underkastade kontrollprogram med fastlagda gräns- och riktvärden. Miljöarbetet inriktas därför huvudsakligen på att spara energi och material i tillverkningsprocesserna och att genomföra fullständig källsortering av avfall och skrot. Att spara på emballage har exempelvis blivit en mycket bra affär, samtidigt som miljön kan skonas. Ett nytt sätt att emballera fördelningslådor hos ventilationsföretaget Stifab Farex i Tomelilla minskade wellpappemballaget med över 20 000 kilo per år.

De verkligt stora insatserna för en bättre global miljö bidrar våra konstruktörer och produktutvecklare med genom att skapa framtidens energisnåla och miljövänliga produkter. Exempel på sådant arbete är PM-LUFT:s nya GOLD och GLOBAL AIR ventilationsaggregat, utrustade med modern styrteknik och direkt-drivna, varvtalsreglerade fläktar, som minskar ca 50% av energibehovet jämfört med vad som förbrukas i

Gold Wing - aerodynamisk, direkt-driven fläkt för låg energiförbrukning med minimal ljudnivå

äldre ventilationsanläggningar i vårt land. Den totala elförbrukningen för enbart ventilationsfläktar uppskattas till ca 4 Twh/år eller vad en mindre kärnkraftsreaktor producerar.

Skogsmaskiner, lantbruksmaskiner och entreprenadmaskiner förorsakar varje år i vårt land läckage på ca 20 000 m³ skadliga hydrauloljor. 1 liter hydraulolja lär kunna förstöra 1 000 m³ dricksvatten. Det har därför blivit allt mera vanligt att övergå till miljövänliga hydrauloljor. Dessa oljor är emellertid mera aggressiva mot konventionella hydraulslangar och tätningar. Specma Dunlop har därför utvecklat en miljöslang, som är godkänd för ett 60-tal av de vanligaste miljöoljorna. Denna slang gör det möjligt för våra kunder att på ett säkrare sätt kunna använda dessa nya miljövänligare hydrauloljor samtidigt som våra affärsmöjligheter har ökat avsevärt.

Att målmedvetet alltid arbeta med miljöfrågorna är en utmaning som långsiktigt leder till fler affärsmöjligheter och bättre lönsamhet för våra företag.

Göran Wirenham

Grön hydraulslang för bättre miljö

KONCERNEN

Inlösen av Latouraktier

Efter att erbjudande lämnats till Latours aktieägare om frivillig inlösen av var fjärde aktie, beslöt bolagsstämman den 8 maj 1996 att inlösen skulle ske av 3 380 045 aktier i bolaget. Det inlösta antalet aktier motsvarade 24,5 procent av tidigare utestående aktier. I utbyte mot en inlöst aktie i Latour erhöles en aktie i vardera Securitas (efter split tre aktier), Assa Abloy och Hagströmer & Qviberg.

Efter verkställd inlösen fördelar sig aktiekapitalet i Latour på 3 537 950 A-aktier och 6 872 550 B-aktier, eller totalt 10 410 500 aktier. Latours ägarandel i Securitas uppgick 1996-12-31 till 15,9 procent av kapitalet och 39,0 procent av rösterna och i Assa Abloy till 9,2 procent av kapitalet och 18,9 procent av rösterna. I Hagströmer & Qviberg fanns vid denna tidpunkt inget aktieinnehav.

Tvångsinlösen

Skiljedomsförfarandet beträffande tvångsinlösen av resterande aktier i Swegon AB är avslutat. Lösenbeloppet fastställdes till 44 kronor per aktie, vilket motsvarar Latours erbjudande till Swegons aktieägare. Sammanlagt tilläggsbelopp för resterande aktier uppgick till 1,8 Mkr.

Vid tvångsinlösen av resterande aktier i Almedahl-Fagerhult AB har skiljenämnden fällt sitt avgörande, innebärande ett lösenpris för en A-aktie av 135 kronor och för en B-aktie 100 kronor. Beloppen motsvarar Latours yrkande och innebär sammanlagt en tilläggsköpeskillning på 8,0 Mkr. Skiljenämndens beslut har emellertid överklagats i tingsrätten av den gode mannen i ärendet.

Förvärv

Under det gångna året har tre företag förvärvats.

Två av de förvärvade bolagen, AS Knappehuset med säte i Bergen och O. Oehlenschlägers Eftr. Aps med säte i Köpenhamn, är båda grossistföretag och ingår i textilkoncernen med Almedahls AB som moderbolag. Årsomsättningen i Knappehuset uppgick 1996 till 121 Mkr och i Oehlenschlägers till 20 Mkr.

Det tredje av de bolag som förvärvats, Eurobend AB med säte i Tranemo, ingår i verkstadsteknikkoncernen och kompletterar den av Specma Dunlop bedrivna verksamheten. Årsomsättningen i Eurobend uppgick till 35 Mkr.

För år 1996 har resultatandelarna i Latourkoncernen från de nyförvärvade bolagen varit obetydliga.

Övriga förändringar i koncernen

I januari 1996 utnyttjades rätten att återköpa de kontors- och industrifastigheter som 1990 såldes genom ett sale and lease back-avtal. Efter engångsnedskrivning med ca 240 Mkr har dessa fastigheter ett bokfört värde på ca 175 Mkr. Nedskrivningen har skett mot en reservering på 160 Mkr samt med ytterligare 80 Mkr mot negativ goodwill.

De dotterbolag som ingick i den tidigare Swegon-

koncernen har överförts till övriga affärsområden och Swegonkoncernen har härigenom upplösts. Stifab Farex AB med utländska försäljningsbolag ingår numera i PM-Luftkoncernen, medan IF Luftfilter AB och Filterprodukter AB ingår i Almedahlkoncernen. Resultatpåverkan efter avskrivningar av dessa förändringar uppgår i PM-Luftkoncernen till 28,1 Mkr och i Almedahlkoncernen till 8,3 Mkr. Kami AB och Carpro AB redovisas inom Specmakoncernen, resultatpåverkan härav uppgår till 5,8 Mkr. Carpro AB försålles till extern köpare i december 1996.

Fakturering och resultat

Faktureringen i koncernens rörelsedrivande dotterbolag uppgick till 3 917,8 (3 968,9) Mkr. Andelen utlandsfakturering utgjorde 36 (33) procent.

Koncernens samlade resultat efter finansiella poster och skatt uppgick till 450,0 (470,1) Mkr. Resultat från intressebolag ingår inte. De rörelsedrivande dotterbolagen redovisade ett resultat efter avskrivningar på 260,5 (304,5) Mkr, medan aktieförvaltningens resultat uppgick till 274,6 (237,9) Mkr.

Finansiellt netto exklusive erhållna aktieutdelningar uppgick till -6,9 (-27,6) Mkr. Härav utgjorde räntenettot -17,8 (-20,8) Mkr. Årets skattekostnad uppgick till 77,3 (65,8) Mkr, varav 70,6 (61,0) Mkr avsåg inkomstskatt, medan 6,7 (4,8) Mkr avsåg förändring av latent skatt på obeskattade reserver.

Likviditet och finansiell ställning

Koncernens likvida medel uppgick till 318 (675) Mkr. Minskningen beror till större del på att återköp skett av de industrifastigheter, vilka omnämnts ovan. Räntebärande skulder uppgick till 569 (542) Mkr, varav pensionsskulder utgjorde 239 (234) Mkr. De räntebärande låneskulder har en löptid på 3-6 månader och är utslutande i inhemsk valuta.

Koncernens egna kapital minskade med 182 Mkr till 1 869 Mkr, till följd av den inlösen av aktier som tidigare omnämnts. Upplösning av K-surv i de enskilda bolagen har skett med 41 Mkr och kvarvarande K-surv uppgår till sammanlagt 164 Mkr.

Koncernens synliga soliditet uppgick till 57 (53) procent. Inklusive övervärden på börsaktier uppgick soliditeten till 75 (69) procent.

Latourkoncernens substansvärde uppgick 1996-12-31 till 4 256 (4 163) Mkr, vilket motsvarar 409 (302) kronor per aktie. Vid denna beräkning ingår de helägda dotterbolagen med redovisat eget kapital. Värderas dessa dotterbolag istället utifrån avkastningsmått med P/E-tal 15, beräknat på 1996 års resultat, uppgick Latourkoncernens substansvärde till 5 642 Mkr, vilket motsvarar 542 kronor per aktie.

Valutaexponering

Av koncernens fakturering avsåg ca 1 350 Mkr försäljning från Sverige till utlandet, vilket motsvarar 34 procent. Av denna försäljning fakturerades ca 630 Mkr i utländsk valuta. Per årsskiftet hade ca 20 procent av

beräknad årsförsäljning i utländsk valuta säkrats genom terminskontrakt.

Av koncernens import, som uppgick till ca 950 Mkr, gjordes inköp motsvarande ca 800 Mkr i utländsk valuta. Vid 1996 års utgång fanns terminskontrakt om köp av utländska valutor motsvarande ca 10 procent av årsbehovet. Härtill kommer att valutaklausul vanligtvis förekommer vid försäljning av importerade maskiner och komponenter, vilket minskar exponeringen beträffande importvalutor.

Investeringar

De rörelsedrivande bolagens investeringar i anläggningstillgångar uppgick till 86 (125) Mkr. Härav avsåg 75 (113) Mkr maskiner och 11 (12) Mkr byggnader. Utöver dessa investeringar har 9 (13) Mkr investerats i Almedahl-Fagerhults leasingverksamhet för säljleasing av maskiner och intern billeasing.

Övriga händelser

Styrelsen i Investment AB Latour har beslutat föreslå bolagsstämman utdelning till Latours aktieägare av samtliga aktier i AB Fagerhult och SäkI AB. I sistnämnda bolag finns de röststarka A-aktier i Assa Abloy och Securitas som ingick i Latours börsportfölj samt innehavet i Svenska Tempus. Enligt förhandsbesked, meddelat av Skatterättsnämnden, kommer utdelning att kunna ske med tillämpning av lex Asea, innebärande att ingen omedelbar beskattning hos aktieägarna äger rum, utan istället fördelas skattemässigt ingångsvärde mellan Latouraktien och de utdelade aktierna.

MODERBOLAGET

Resultat och ställning

Investment AB Latour redovisade för år 1996 ett resultat efter skatt på 894,2 (6,6) Mkr. Den synliga soliditeten

uppgick till 59 (75) procent och då hänsyn tagits till övervärden i börsportföljen uppgick soliditeten till 77 (88) procent. Utdelningsintäkterna uppgick till 98,5 Mkr, varav från dotterbolag 35 Mkr.

Aktieportföljen

Aktier ur Latours börsportfölj har under 1996 sålts externt för 317,5 Mkr och köpts för 349,1 Mkr. Realisationsvinster vid dessa försäljningar uppgick till 215,6 (137,4) Mkr. Dessutom har, i samband med inlösen av Latouraktier, utdelning skett till Latours aktieägare av aktier ur börsportföljen med ett anskaffningsvärde av 477,7 Mkr.

De röststarka A-aktier i Assa Abloy och Securitas som tidigare innehades av Investment AB Latour har, som nämnts ovan, överlåtits till ett särskilt bolag, SäkI AB, vilket är ett helägt dotterbolag till Latour. Överlåtelsen har skett till marknadsvärden och realisationsvinst har uppstått i det säljande bolaget, Latour, med 612 Mkr. Någon påverkan på koncernens resultat eller bokförda värden har däremot inte uppstått. Moderbolagets innehav i Securitas motsvarade herefter 11 procent av antalet aktier och 7 procent av rösterna. Motsvarande andel i Assa Abloy utgjorde 7 procent av antalet aktier och 5 procent av rösterna.

Börsportföljens sammanlagda marknadsvärde uppgick 1996-12-31 till 3 136 (2 941) Mkr, varav värdet av aktier som överförts till SäkI utgjorde 877 Mkr. Jämförelsesiffran från föregående år innefattar även de aktier som utgjorde likvid för den aktieinlösen som skedde under år 1996.

I övrigt hänvisas till efterföljande resultat- och balansräkning med efterföljande kommentar.

FÖRSLAG TILL VINSTDISPOSITION

Det enligt koncernbalansräkningen fria egna kapitalet uppgår till 1 422,4 (1 126,7) Mkr, varav 450,0 (470,1) Mkr utgör årets resultat. Avsättning till bundna reserver erfordras ej.

Till bolagsstämmans förfogande står följande vinstmedel i moderbolaget:

Balanserade vinstmedel.....	100,6 Mkr
Årets resultat	894,2 Mkr
	994,8 Mkr

Styrelsen och verkställande direktören föreslår att vinstmedlen disponeras på följande sätt:

Till aktieägarna utdelas (per aktie):

11 kronor.....	114,5 Mkr
En aktie i AB Fagerhult.....	52,0 Mkr
En aktie i SäkI AB	221,3 Mkr
I ny räkning överföres.....	607,0 Mkr
	994,8 Mkr

Göteborg den 3 mars 1997

Gustaf Douglas
Ordförande

John Dahlfors

Göran Jordeus

Bertil Svensson

Elisabeth Douglas

Fredrik Palmstierna

Ralph Öqvist

Ingrid Flory

Anders Svenson

Göran Wirenstam
Verkst direktör

RESULTATRÄKNING

(Mkr)

	Koncernen		Moderbolaget	
	1996	1995	1996	1995
INDUSTRI- OCH HANDELSRÖRELSE				
Fakturerad försäljning	3 917,8	3 968,9	–	–
Övriga rörelseintäkter <i>not 2</i>	56,3	50,8	–	–
Summa intäkter	3 974,1	4 019,7	–	–
Rörelsens kostnader	–3 591,6	–3 609,8	–	–
Resultat före avskrivningar	382,5	409,9	–	–
Avskrivningar enligt plan <i>not 1, 3</i>	–122,0	–105,4	–	–
Resultat efter avskrivningar	260,5	304,5	–	–
AKTIEFÖRVALTNING				
Aktieutdelning från dotterbolag	–	–	35,0	50,0
Aktieutdelning från börsbolag	64,1	65,7	63,5	62,2
Realisationsvinster	220,7	175,9	827,6	137,4
Förvaltningskostnader	–10,2	–3,7	–7,6	–2,9
Nedskrivning av aktier	–	–	–	–228,8
Resultat vid försäljning av dotterbolagsaktier	–	–	–	25,2
Resultat	274,6	237,9	918,5	43,1
Upplösning av negativ goodwill	–	24,1	–	–
FINANSIELLA POSTER				
Ränteintäkter	15,5	60,4	1,2	1,7
Räntekostnader <i>not 4</i>	–33,3	–81,2	–1,2	–2,5
Räntekostnader till dotterbolag	–	–	–21,2	–35,5
Kursdifferenser	4,5	–5,7	–	–
Övriga finansiella poster	6,4	–1,1	–3,1	–0,1
Finansiellt netto	–6,9	–27,6	–24,3	–36,4
Resultat efter finansiella poster	528,2	538,9	894,2	6,7
Inkomstskatt	–70,6	–61,0	–	–0,1
Latent skatt	–6,7	–4,8	–	–
Minoritetsandel	–0,9	–3,0	–	–
Årets resultat	450,0	470,1	894,2	6,6

BALANSRÄKNING

(Mkr)

	Koncernen		Moderbolaget	
	1996-12-31	1995-12-31	1996-12-31	1995-12-31
TILLGÅNGAR				
Omsättningstillgångar				
Kassa och bank.....	307,2	178,1	269,7	25,3
Kortfristiga placeringar not 5	11,1	400,6	–	–
Växelfordringar.....	1,1	1,0	–	–
Kundfordringar.....	493,2	583,0	–	–
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter.....	32,4	50,2	–	–
Skattefordran.....	0,7	–	0,5	1,8
Övriga fordringar.....	28,6	30,8	3,4	0,1
Förskott på varuleveranser.....	8,7	9,2	–	–
Aktier och andelar not 6	37,2	17,3	–	–
Varulager.....	749,7	725,4	–	–
	1 669,9	1 995,6	273,6	27,2
Anläggningstillgångar				
Aktier i dotterbolag not 7	–	–	1 000,2	706,1
Börsaktier not 8	757,5	990,6	547,0	990,6
Övriga aktier och värdepapper..... not 9	18,3	128,6	16,9	15,1
Fordringar på dotterbolag.....	–	–	228,2	184,9
Övriga långfristiga fordringar.....	13,8	19,0	–	–
Goodwill..... not 10	44,9	50,0	–	–
Förskott till leverantörer.....	1,1	2,3	–	–
Pågående nyanläggningar.....	0,7	2,9	–	–
Maskiner och inventarier..... not 10	341,2	344,0	–	–
Byggnader not 10	367,7	298,7	–	–
Mark och övrig fast egendom..... not 10	50,4	23,9	–	–
	1 595,6	1 860,0	1 792,3	1 896,7
Summa tillgångar	3 265,5	3 855,6	2 065,9	1 923,9

(Mkr)

	Koncernen		Moderbolaget	
	1996-12-31	1995-12-31	1996-12-31	1995-12-31
SKULDER OCH EGET KAPITAL				
Kortfristiga skulder				
Växelskulder	11,6	25,8	–	–
Skulder till dotterbolag	–	–	6,2	2,3
Leverantörsskulder	217,6	310,8	–	–
Skatteskuld	42,4	35,3	–	–
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	273,2	265,5	15,1	13,0
Amorteringsdel av långfristiga lån	26,5	11,8	–	–
Övriga kortfristiga skulder	370,0	357,7	151,0	2,9
	941,3	1 006,9	172,3	18,2
Långfristiga skulder				
Skulder till dotterbolag	–	–	681,8	460,0
Checkräkningskredit	5,3	24,0	–	–
Övriga långfristiga skulder	50,1	214,4	–	–
Avsatt till pensioner				
PRI	230,4	226,4	–	–
Övriga pensioner	8,7	7,5	1,1	1,1
Negativ goodwill	6,5	176,9	–	–
Latent skatteskuld	152,5	147,7	–	–
	453,5	796,9	682,9	461,1
Summa skulder	1 394,8	1 803,8	855,2	479,3
Minoritetsandel	2,0	1,1	–	–
Eget kapital	not 11			
<i>Bundet eget kapital</i>				
Aktiekapital	130,1	172,4	130,1	172,4
Bundna reserver	316,2	264,5	85,8	34,5
Övriga bundna fonder	–	487,1	–	487,1
<i>Fritt eget kapital</i>				
Fria reserver	972,4	656,6	100,6	744,0
Årets resultat	450,0	470,1	894,2	6,6
Summa eget kapital	1 868,7	2 050,7	1 210,7	1 444,6
Summa skulder och eget kapital	3 265,5	3 855,6	2 065,9	1 923,9

Ställda panter	not 13	219,7	252,5	–	7,2
Ansvarsförbindelser	not 13	34,7	31,4	235,1	234,5

FINANSIERINGSANALYS

(Mkr)

	Koncernen		Moderbolaget	
	1996	1995	1996	1995
TILLFÖRDA MEDEL				
Resultat efter finansiella poster.....	528,2	538,9	894,2	6,7
Avskrivningar som belastat resultatet.....	122,0	81,3	–	–
Realisationsresultat på sålda börsaktier.....	–218,3	–175,9	–825,8	–137,4
Nedskrivning av aktier.....	–	–	–	228,8
Resultat vid försäljning av dotterbolagsaktier.....	–11,6	–	–	–25,2
Realisationsresultat på sålda anläggningstillgångar.....	3,3	4,3	–	–
Skatt.....	–70,6	–61,0	–	–0,1
Uttag av spärrkontomedel.....	–	0,1	–	–
Från årets verksamhet internt tillförda medel.....	353,0	387,7	68,4	72,8
Försäljning av dotterbolagsaktier.....	–	–	–	198,0
Försäljning av börsaktier.....	379,5	577,1	1 139,9	449,5
Försäljning av övriga aktier och andelar.....	112,1	–	–	–
Försäljning av övriga anläggningstillgångar.....	20,5	32,8	–	–
Minskning av långfristiga fordringar.....	10,0	10,8	–	–
Ökning av långfristiga skulder.....	–	–	221,9	–
Ökning av minoritetsandel.....	0,9	0,5	–	–
Från årets verksamhet externt tillförda medel.....	523,0	621,2	1 361,8	647,5
Summa tillförda medel.....	876,0	1 008,9	1 430,2	720,3
ANVÄNDA MEDEL				
Investeringar i dotterbolagsaktier.....	–	–	294,1	0,2
Köp av börsaktier.....	426,5	257,8	349,1	294,1
Investeringar i övriga aktier och andelar.....	1,8	9,8	1,8	–
Investeringar i maskiner, inventarier, byggnader, mark.....	530,2	160,0	–	–
Ökning av långfristiga fordringar.....	–	–	43,3	184,7
Minskning av långfristiga skulder.....	32,1	0,8	–	133,2
Utdelning till aktieägare.....	151,7	124,1	151,7	124,1
Aktieägartillskott.....	–	–	497,8	–
Kursdifferenser på anläggningstillgångar och eget kapital ...	3,1	–4,5	–	–
Nettoeffekt av företagsförvärv.....	10,6	97,3	–	–
Summa använda medel.....	1 156,0	645,3	1 337,8	736,3
Summa rörelsekapitalförändring.....	–280,0	363,6	92,4	–16,0
SPECIFIKATION AV RÖRELSEKAPITALFÖRÄNDRING				
Förändring av varulager.....	–6,7	129,9	–	–
Förändring av kortfristiga fordringar.....	–119,2	22,5	2,1	–19,5
Förändring av kortfristiga skulder.....	94,3	145,1	–154,1	–4,3
Förändring av kassa o bank.....	116,7	47,2	244,4	7,8
Förändring av kortfristiga placeringar.....	–389,5	–7,8	–	–
Ingående balans förvärvade/avyttrade bolag.....	24,4	26,7	–	–
Summa rörelsekapitalförändring.....	–280,0	363,6	92,4	–16,0

NOT 1. REDOVISNINGSPRINCIPER

Koncernredovisning

Koncernredovisningen omfattar de företag i vilka Investment AB Latour, direkt eller indirekt, innehar mer än 50% av röstvärdet.

Förvärv av bolag redovisas enligt förvärvsmetoden. Denna metod innebär att eget kapital, inklusive kapitaldel i de obeskattade reserver, som fanns i dotterbolaget vid förvärvstillfället, elimineras i sin helhet. Följaktligen ingår endast resultat uppkomna efter förvärvstidpunkten i koncernens egna kapital. Skillnaden mellan anskaffningskostnaden och dotterbolagets egna kapital vid förvärvstillfället fördelas, om anskaffningskostnaden utgör det högre beloppet (s. k. övervärde), på olika tillgångs- och skuldposter i den mån det anses befogat. Resterande övervärde redovisas i balansräkningen som goodwill. Avskrivningstiden för goodwill uppgår till 10 år. Undervärden redovisas som negativ goodwill under långfristiga skulder. Negativ goodwill upplöses över 5–10 år. Internvinster elimineras i samband med koncernens bokslut. Koncernredovisningen har upprättats enligt Redovisningsrådets rekommendation om koncernredovisning, RR 01:91.

De obeskattade reserverna har delats upp i en andel latent skatt, vilken redovisas som långfristig skuld, och en kapitaldel som ingår i eget kapital. Skatteskulden beräknas med utgångspunkt från aktuell skattesats i respektive land. Latent skatt beräknas enbart på obeskattade reserver.

Utländska valutor

Vid upprättandet av koncernens bokslut omräknas samtliga poster i resultaträkningarna för utländska dotterbolag till svenska kronor efter de genomsnittliga valutakurserna under räkenskapsåret (medelkurser). Samtliga poster i balansräkningarna, utom nettoresultatet, omräknas efter valutakurserna vid respektive årsskiftet (balansdagens kurser). De förändringar i koncernens eget kapital som uppstår genom variationer i balansdagskurserna jämfört med kurserna vid föregående årsskifte påverkar direkt eget kapital och redovisas där bland bundna och fria reserver. Den differens som uppkommer i koncernens balansräkning genom att nettoresultaten i utländska dotterbolag omräknas till svenska kronor efter medelkurs påverkar koncernens fria reserver. Vid upprättandet av de enskilda bolagens bokslut gäller att fordringar och skulder i utländsk valuta omräknats efter balansdagens kurs.

Fordringar

Avsättning för förlustrisker avseende fordringar har skett efter individuell prövning.

Varulager

Varulagren har värderats enligt lägsta värdets princip, d.v.s. det lägsta av anskaffningsvärde eller verkligt värde. Inkuransrisk har därvid beaktats.

Avskrivningar på anläggningstillgångar

De planenliga avskrivningar som redovisas, baseras på anläggningstillgångarnas anskaffningsvärde och bedömda ekonomiska livslängd. Avskrivningstiden uppgår till 25–30 år för byggnader, 3–5 år för fordon och datamaskiner samt 10–15 år för övriga maskiner och inventarier.

NOT 2. ÖVRIGA RÖRELSEINTÄKTER

I övriga rörelseintäkter 1996 ingår vinst vid försäljning av koncernbolag med 11,6 Mkr.

NOT 3. AVSKRIVNINGAR ENLIGT PLAN

Koncernen (Mkr)	1996	1995
Maskiner och inventarier	-87,7	-83,4
Byggnader	-26,1	-17,6
Markanläggningar	-0,5	-0,4
Goodwill	-10,2	-6,4
Negativ goodwill	2,5	2,4
	-122,0	-105,4

NOT 4. PRI-RÄNTOR

I räntekostnaderna ingår PRI-räntor, som för år 1996 beräknats efter 6,5 % och för 1995 6,2% på genomsnittet av ingående och utgående pensionsskuld.

NOT 5. KORTFRISTIGA PLACERINGAR

Koncernen (Mkr)	
Obligationslån	9,1
Reverslån	2,0
Totalt	11,1

NOT 6. AKTIER OCH ANDELAR

Koncernen (Mkr)				
	Antal	Nom. värde	Bokf. värde	Börs- värde
Assa Abloy B.....	20	0,0	0,0	0,0
Assa Abloy B ¹⁾	260 000	0,3	15,7	18,5
Autoliv	45 000	0,4	12,4	13,5
Medivir B	30 000	0,2	3,8	3,9
Nordifagruppern B	150 000	0,7	5,3	5,7
Totalt		1,6	37,2	41,6

¹⁾ Köpoptioner har ställts ut för 260 000 aktier i Assa Abloy med lösenpris 71 kronor/aktie.

NOT 7. MODERBOLAGETS INNEHAV AV AKTIER I DOTTERBOLAG

	Antal	Nom. värde	Bokf. värde
Almedahl-Fagerhult A ..	1 160 573	29,0	161,4
Almedahl-Fagerhult B ..	4 989 442	124,7	545,5
Fagerhult.....	10 440 500	52,0	52,0
Kami A	12 000	1,2	9,6
Kami B	12 000	1,2	9,6
Karpalunds Ångbryggeri	3 483	0,4	0,8
SäKI.....	10 410 500	104,1	221,3
Totalt		312,6	1 000,2

NOT 8. BÖRSAKTIER

(Mkr)	Bokf. värde	Börs- värde
Koncernens innehav enl. uppställning sid. 6.....	757,4	3 136,4
Moderbolagets innehav motsvarar koncernens, med undantag av de A-aktier i Securitas och Assa Abloy, vilka överlåtits till SäKI AB.		

NOT 9. ÖVRIGA AKTIER OCH VÄRDEPAPPER

Koncernen (Mkr)	Antal	Nom. värde	Bokf. värde
AIG-Brunswick			
Millennium Fund.			1,8
AB Securitas Konv. FL ...	791	0,2	0,2
Swe Mac Sport AB	2 695 500	2,7	0,1
AB Svenska Tempus	490	0,1	15,0
Övrigt.....			1,2
Totalt		3,0	18,3

Moderbolaget (Mkr)

AIG-Brunswick			
Millennium Fund.			1,8
Swe Mac Sport AB	2 627 250	2,6	0,1
AB Svenska Tempus	490	0,1	15,0
Totalt		2,7	16,9

Nedskrivning har skett av innehavet i Swe Mac Sport och uppskrivning av innehavet i Svenska Tempus med motsvarande belopp.

NOT 10. ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR

Koncernen (Mkr)	96-12-31	95-12-31
<i>Maskiner och inventarier</i>		
Anskaffningsvärde	1 076,8	1 002,8
Ackumulerade avskrivningar enligt plan.....	-735,6	-658,8
Planenligt restvärde	341,2	344,0
<i>Byggnader</i>		
Anskaffningsvärde	614,6	449,6
Ackumulerade avskrivningar enligt plan.....	-254,5	-159,2
Oavskrivet belopp av uppskrivningar.....	7,6	8,3
Planenligt restvärde	367,7	298,7
<i>Taxeringsvärde</i>		
(inkl. mark)	368,7	197,3
<i>Mark och övrig fast egendom</i>		
Anskaffningsvärde	54,8	27,8
Ackumulerade avskrivningar enligt plan.....	-4,4	-3,9
Planenligt restvärde	50,4	23,9
<i>Goodwill</i>		
Anskaffningsvärde	53,4	75,0
Ackumulerade avskrivningar enligt plan.....	-8,2	-25,0
Planenligt restvärde	44,9	50,0

NOT 11 FÖRÄNDRINGAR I EGET KAPITAL

Koncernen (Mkr)	Aktie- kapital	Bundet kapital	Uppskrivn. fond	Fritt kapital	Totalt
Enligt balansräkning 1995-12-31.....	172,4	264,5	487,1	1 126,7	2 050,7
Fondemission	487,1		-487,1		0,0
Inlösen av aktier enligt beslut på ordinarie bolagsstämma	-529,4	51,3		-0,5	-478,6
Förskjutningar mellan fritt och bundet eget kapital.....		2,1		-2,1	0,0
Utdelning till aktieägare				-151,7	-151,7
Omräkningsdifferens		-1,7			-1,7
Årets resultat				450,0	450,0
Enligt balansräkning 1996-12-31.....	130,1	316,2	0,0	1 422,4	1 868,7
Moderbolaget (Mkr)					
Enligt balansräkning 1995-12-31.....	172,4	34,5	487,1	750,6	1 444,6
Fondemission	487,1		-487,1		0,0
Aktieägartillskott				-497,8	-497,8
Inlösen av aktier enligt beslut på ordinarie bolagsstämma	-529,4	51,3		-0,5	-478,6
Utdelning till aktieägare				-151,7	-151,7
Årets resultat				894,2	894,2
Enligt balansräkning 1996-12-31.....	130,1	85,8	0,0	994,8	1 210,7

NOT 12. PERSONAL

Koncernen

Medelantalet anställda fördelat på arbetsställen och länder har varit:

	1996	1995
Alingsås	51	54
Arvika	137	124
Bollebygd	112	125
Borås	410	395
Eskilstuna	76	71
Eslöv	64	58
Falkenberg	58	61
Göteborg	201	198
Habo	424	427
Hudiksvall	33	40
Jönköping	17	15
Kalix	29	30
Kinna	123	126
Kristianstad	55	58
Laholm	46	55
Malmö	26	23
Markaryd	38	37
Mjölby	11	11
Norrköping	33	40
Nässjö	110	105
Skövde	29	19
Stockholm	147	138
Tomelilla	112	112
Tranemo	38	–
Umeå	13	14
Vara	319	296
Varberg	76	75
Växjö	60	66
Ydre	32	36
Ånge	101	97
Åre	29	36
Örebro	17	59
Örnsköldsvik	105	108
Östra Göinge	–	17
Övriga	30	35
Summa i Sverige	3 162	3 161
Danmark	45	23
Finland	78	81
Nederländerna	19	18
Norge	79	67
Portugal	1	1
Schweiz	2	2
Storbritannien	8	3
Tyskland	18	15
Ungern	1	1
Österrike	1	1
Summa utom Sverige	252	212
Totalt	3 414	3 373

Av antalet anställda är 914 kvinnor och 2 500 män.

Löner och ersättningar har uppgått till (Mkr).

	Styrelse och VD		Övriga anställda	
	1996	1995	1996	1995
Sverige	22,1	21,1	660,1	637,7
Danmark.....	1,5	0,9	13,8	7,7
Finland.....	1,9	2,4	14,4	16,0
Nederländerna	1,1	1,0	5,5	5,2
Norge	4,1	2,6	23,5	17,7
Portugal.....	–	–	0,2	0,2
Schweiz.....	–	1,3	0,7	0,1
Storbritannien.....	0,3	0,3	1,6	0,3
Tyskland	1,0	1,2	5,3	4,9
Ungern.....	–	–	0,1	0,1
Österrike.....	–	–	0,6	0,7
	32,0	30,8	725,8	690,6

De uppsägningstider som tillämpas inom koncernen är, beroende på ålder och typ av befattning, 3–24 månader. Till styrelsens ordförande har under 1996 utbetalats 120 tkr och till övriga ledamöter, som inte innehar anställning i något av koncernens bolag, 64 tkr per ledamot. Verkställande direktören har rätt till pension mellan 60–65 år med 70% av årslönen. Årslönen har uppgått till 1 200 tkr.

Moderbolaget

Förutom verkställande direktör finns i moderbolaget inte någon anställd.

Löner och ersättningar har uppgått till (Mkr):

	Styrelse och VD		Övriga anställda	
	1996	1995	1996	1995
Sverige	0,4	0,4	–	–

**NOT 13. STÄLLDA PANTER OCH
ANSVARSFÖRBINDELSER (MKR)**

Koncernen	1996-12-31	1995-12-31
<i>Ställda panter</i>		
Fastighetsinteckningar	76,7	55,5
Företagsinteckningar	127,3	189,8
Aktier och andelar	15,7	7,2
	<u>219,7</u>	<u>252,5</u>
<i>Ansvarsförbindelser</i>		
Borgensförbindelser	6,4	6,4
Garantiförbindelser	15,8	12,6
Pensionsåtaganden	11,5	11,6
Övriga ansvarsförbindelser	1,0	0,8
	<u>34,7</u>	<u>31,4</u>
Moderbolaget		
<i>Ställda panter</i>		
Aktier och andelar	–	7,2
<i>Ansvarsförbindelser</i>		
Borgensförbindelser för dotterbolags räkning	229,9	228,5
Borgensförbindelser	5,0	5,8
Pensionsåtaganden	0,2	0,2
	<u>235,1</u>	<u>234,5</u>

REVISIONSBERÄTTELSE

Vi har granskat årsredovisningen, koncernredovisningen, räkenskaperna samt styrelsens och verkställande direktörens förvaltning för 1996. Granskningen har utförts enligt god revisionsred.

Moderbolaget

Årsredovisningen har upprättats enligt aktiebolagslagen.

Vi tillstyrker

att resultaträkningen och balansräkningen fastställs
att vinsten disponeras enligt förslaget i förvaltningsberättelsen samt
att styrelsens ledamöter och verkställande direktören beviljas ansvarsfrihet för 1996.

Koncernen

Koncernredovisningen har upprättats enligt aktiebolagslagen.

Vi tillstyrker

att koncernresultaträkningen och koncernbalansräkningen fastställs.

Den 14 mars 1997

Öhrlings Coopers & Lybrand AB

Nils Brehmer
Auktoriserad revisor

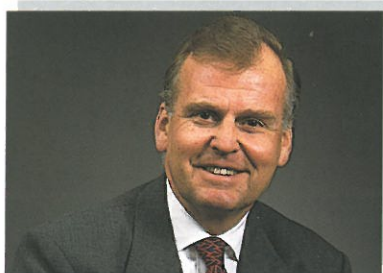
Lennart Wiberg
Auktoriserad revisor

STYRELSELEDAMÖTER

Valda av bolagsstämman

Gustaf Douglas

John Dahlfors

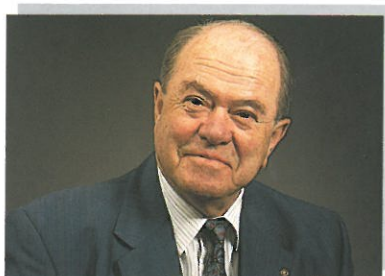
Elisabeth Douglas

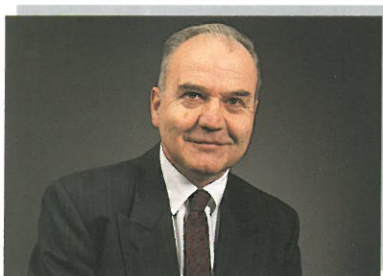
Ingrid Flory

Fredrik Palmstierna

Bertil Svensson

Göran Wirenstam

Gustaf Douglas, f 1938

Ordförande. Äger Förvaltnings AB Wasatornet (huvudägare i Latour). Vice ordförande i Securitas och Sveriges Television. Styrelseledamot i Assa Abloy, Munksjö, Pharmacia&Upjohn och Stiftelsen Svenska Dagbladet. Ordförande i Latours styrelse 1985-1991 och sedan 1993. Aktier i Latour: 159 850 A, genom Förvaltnings AB Wasatornet 2 086 200 A, 4 216 950 B.

John Dahlfors, f 1934

Ordförande i TFK, ABA of Sweden, Plymovent AB, Vemdalsfjäll AB, El & Industrimontage AB, Perten Group, Nordbanken Fonder (Alfa, Olympia, Trust) m.fl. Styrelseledamot i Norrlandsfonden, ACB-företagen m.fl. Ledamot i Latours styrelse sedan 1987. Aktier i Latour: 9 750 B.

Elisabeth Douglas, f 1941

Äger och driver Rydboholms Gård. Ordförande i Östra Svealands Jordägare. Ledamot i Latours styrelse sedan 1987, ordförande 1991-1993. Aktier i Latour: 100 000 A och 66 000 B.

Ingrid Flory, f 1932

Verkställande direktör i Regemus AB. Ordförande i Nordbankens Allemansfond Beta/Trade AB. Styrelseledamot i Assi Domän AB, Caterpillar Financial Nordic Services AB, Svenska PR-byrå AB och Textilia AB. Ledamot i Latours styrelse sedan 1985. Aktier i Latour: 2 250 B samt Flory Consult AB 1 590 B.

Fredrik Palmstierna, f 1946

Styrelseordförande i AB Svenska Tempus. Styrelseledamot i Securitas AB, BPA, AB Fagerhult och Almedahls AB. Ledamot i Latours styrelse 1985-87 och sedan 1990. Aktier i Latour: 45 800 A och 195 580 B (Fredrik Palmstierna med familj och bolag).

Bertil Svensson, f 1920

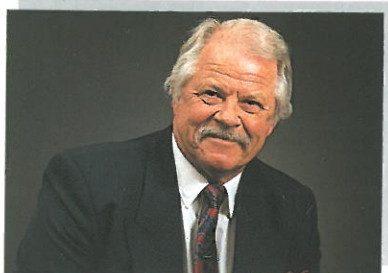
F. d. verkst. direktör i AB Fagerhult. Ordförande i Lecrima AB. Ledamot i Carlsfors Bruk. Ledamot i Latours styrelse sedan 1993. Aktier i Latour: 39 500 A och 2 427 B.

Göran Wirenstam, f 1937

Verkställande direktör. VD och ledamot i Latours styrelse sedan 1993. Aktier i Latour: 3 560 A och 22 243 B.

ARBETSTAGARREPRESENTANTER

Styrelseledamöter

Göran Jordeus

Anders Svenson

Ralph Öqvist

Styrelsesuppleanter

Erik Dahlgren

Janos Lancos

Mikael Tjernberg

Göran Jordeus, f 1932

Ledamot i Latours styrelse sedan 1993.

Anders Svenson, f 1942

Ledamot i Latours styrelse sedan 1993.
Aktier i Latour: 135 A och 750 B.

Ralph Öqvist, f 1951

Ledamot i Latours styrelse sedan 1994.
Suppleant 1993-1994.

Erik Dahlgren, f 1943

Suppleant i Latours styrelse sedan 1994.

Janos Lancos, f 1933

Suppleant i Latours styrelse sedan 1993.

Mikael Tjernberg, f 1966

Suppleant i Latours styrelse sedan 1993.

KONCERNLEDNING

Göran Wirenstam, f 1937

Verkställande direktör
VD sedan 1993.
Aktier i Latour: 3 560 A och 22 243 B.

Tore Åberg, f 1942

Ekonomi- och finansdirektör
Anställd sedan 1987.
Aktier i Latour: 2 250 B.

REVISORER

Öhrlings Coopers & Lybrand AB

Nils Brehmer

Auktoriserad revisor

Lennart Wiberg

Auktoriserad revisor

Investment AB Latour
Huvudkontor:
J A Wettergrens gata 7
Box 336 401 25 Göteborg
Telefon 031-89 17 90
Telefax 031-45 60 63

Biblioteksgatan 12
Box 7158
103 88 Stockholm
Telefon 08-679 56 00
Telefax 08-611 31 06

TEXTIL

Almedahls AB
Stationsvägen 2
516 80 Dalsjöfors
Telefon 033-27 01 50
Telefax 033-27 19 40

Stallet
Storgatan 23
114 55 Stockholm
Telefon 08-665 32 75
Telefax 08-782 94 37

Hemvägen 17
Box 591
441 16 Alingsås
Telefon 0322-66 93 00
Telefax 0322-66 93 49

J A Wettergrens gata 7
Box 336
401 25 Göteborg
Telefon 031-89 17 50
Telefax 031-49 34 30

Almedahls AS
Aslakveien 14
Postboks 144, Røa
NO-0702 Oslo
Norge
Telefon 22-50 80 70
Telefax 22-50 89 90

Oy Almedahl AB
Industrivägen 4
FI-661 00 Malax
Finland
Telefon 6-365 13 05
Telefax 6-365 18 75

Holma-Helsinglands AB
Lundvägen 47
Box 1
820 65 Forsa
Telefon 0650-231 01
Telefax 0650-236 09

AS Knappehuset
Hesthaugveien 16
Postboks 100
NO-5095 Ulset - Bergen
Norge
Telefon 55-53 93 00
Telefax 55-53 93 93

O. Oehlenschlägers Eftr. ApS
Egegårdsvej 32 - 34
P.O. Box 170
DK-2610 Rødovre
Danmark
Telefon 36-72 45 00
Telefax 36-72 45 01

H S Josephson AB
Auroragränd 1, Bredäng
Box 2053
127 02 Skärholmen
Telefon 08-603 93 00
Telefax 08-97 85 50

från 1997-07-01:
J A Wettergrens gata 7
Box 336
401 25 Göteborg
Telefon 031-89 58 60
Telefax 031-47 16 50

OY HS Finland AB
Väverivägen 6 B
FI-003 80 Helsingfors
Finland
Telefon 9-55 01 66
Telefax 9-55 78 64

H S Josephson AB
Aslakveien 14
Postboks 144, Røa
NO-0702 Oslo
Norge
Telefon 22-50 43 72
Telefax 22-73 08 75

FOV Fabrics AB
Norrby Långgata 45
Box 165
503 08 Borås
Telefon 033-13 61 60
Telefax 033-14 03 90

FOV (UK) Ltd
Suite 55, Concourse House
432 Dewsbury Road
Leeds LS11 7RL
West Yorkshire
Storbritannien
Telefon 0113 270 47 47
Telefax 0113 276 03 99

FOV Fabrics GmbH
Höhen Weg 6 a
DE-61118 Bad Vilbel
Tyskland
Telefon 06101 58 28 85
Telefax 06101 58 28 86

FOV Fabrics AB
Hauptstrasse 61
AT-7350 Oberpullendorf
Österrike
Telefon 02612 433 21
Telefax 02612 433 22

FOV Fabrics LDA
Av. da República 740-
1ºS/11
PT-4430 Vila Nova de Gaia
Portugal
Telefon 02 370 84 17
Telefax 02 370 84 18

FOV Marketing Kft
Buday L u 7, FSZ, 4
HU-1024 Budapest
Ungern
Telefon 1 316 06 59
Telefax 1 316 06 61

Almedahl-Kinna AB
Lyddevägen 8
Box 265
511 23 Kinna
Telefon 0320-20 95 00
Telefax 0320 20 95 30

Marieholms Yllefabriks AB
Fabriksgatan
Box 90
240 30 Marieholm
Telefon 0413-705 00
Telefax 0413-701 76

Marifa U.K. Sales Office
Suite 55, Concourse House
432 Dewsbury Road
Leeds LS11 7RL
West Yorkshire
England
Telefon 0113 277 87 20
Telefax 0113 276 03 99

Filterprodukter Falk & Söner AB
Industrigatan
Box 4
570 60 Österbymo
Telefon 0381-607 00
Telefax 0381-608 62

IF Luftfilter AB
Industrigatan 6
502 60 Borås
Telefon 033-17 87 00
Telefax 033-17 87 55

IF Luftfilter AS
Tvetenveien 32
NO-0666 Oslo
Norge
Telefon 22-64 60 60
Telefax 22-64 60 51

Swegon Oy
Munkullavägen 1
FI-02400 Kyrkslätt
Finland
Telefon: 9-22 19 81
Telefax: 9-22 19 82 00

VERKSTADSTEKNIK

Specma AB
J A Wettergrens gata 7
Box 336
401 25 Göteborg
Telefon 031-89 16 00
Telefax 031-45 94 14

Specma Dunlop Hydraulic AB
J A Wettergrens gata 7
Box 336
401 25 Göteborg
Telefon 031-89 17 00
Telefax 45 77 65

Indexor Automatsvarvning AB
Industrigatan
Box 6
312 07 Våxtorp
Telefon 0430-302 70
Telefax 0430-308 45

Eurobend AB
Hantverksgatan 3
Box 14
514 21 Tranemo
Telefon 0325-188 70
Telefax 0325-771 54

Stig Wahlström AB
Mårbackagatan 27
Box 64
123 22 Farsta
Telefon 08-683 33 00
Telefax 08-605 81 74

AB E Westerberg
Spjutvägen 5 - 7
Box 535
175 26 Järfälla
Telefon 08-760 27 10
Telefax 08-760 21 67

AB Sigfrid Stenberg
Jönköpingsvägen 1
Box 914
571 29 Nässjö
Telefon 0380-77 100
Telex 35214
Telefax 0380-140 90

Carstens AB
Kortebövägen 4
Box 104
564 23 Bankeryd
Telefon 036-37 70 10
Telefax 036-37 79 26

Hultafors AB
517 96 Hultafors
Telefon 033-29 50 00
Telefax 033-29 51 38

Elkapsling AB
Industrivägen, Alby
Box 18
841 21 Ånge
Telefon 0690-402 10
Telefax 0690-403 04

Nobex AB
Halabacken
830 02 Mattmar
Telefon 0640-411 00
Telefax 0640-451 25

Kami AB
Skolvägen 14
Box 6052
192 06 Sollentuna
Telefon 08-754 71 50
Telefax 08-754 55 22

Vintervägen 16
Box 10 130
952 27 Kalix
Telefon 0923-121 20
Telefax 0923-104 88

BELYSNING

AB Fagerhult
566 80 Habo
Telefon 036-10 85 00
Telefax 036-10 87 70

Fabriker:
Fagerhult
566 80 Habo
Telefon 036-10 87 00
Telefax 036-10 86 99

Höglandsvägen 9
Box 276
891 26 Örnsköldsvik
Telefon 0660-865 00
Telefax 0660-840 65

Schubergsvägen 20
Box 74
311 21 Falkenberg
Telefon 0346-142 40
Telefax 0346-821 42

Övriga bolag:
Fagerhult AS
Aslakveien 14
Postboks 134, Røa
NO-0702 Oslo
Norge
Telefon 22 06 55 00
Telefax 22 50 85 40

Fagerhult AS
Baldershøj 13 - 15
Postboks 68
DK-2635 Ishøj
Danmark
Telefon 43 55 37 00
Telefax 43 55 37 30

Fagerhult Oy
Båtbyggargvägen 14
PB 75
FI-002 11 Helsingfors
Finland
Telefon 09-682 00 99
Telefax 09-682 00 32

FLG Lighting BV
Energieweg 9, Postbus 200
NL-3400 AE IJsselstein
Holland
Telefon 030-688 99 00
Telefax 030-688 99 44

Fagerhult GmbH
Borsteler Chaussee
85-99 A
Postfach 610520
DE-22425 Hamburg
Tyskland
Telefon 040-51 43 84 40
Telefax 040-511 70 79

Einemstrasse 24 (Lützow-
platz)
DE-10785 Berlin-
Tiergarten
Tyskland
Telefon 030-262 04 33
Telefax 030-25 00 95 55

Aneta Belysning AB
Lagergatan 3
Box 3064
350 33 Växjö
Telefon 0470-77 84 00
Telefax 0470-77 84 40

Belid AB
Klasavägen 2
432 95 Varberg
Telefon 0340-230 00
Telefax 0340-232 96

Ateljé Lyktan AB
296 81 Åhus
Telefon 044-28 98 00
Telefax 044-28 98 38

Lyktan Lighting (UK) Ltd
31 A Bruton Place, Mayfair
London W1X 7AB
England
Telefon 0171-409 34 54
Telefax 0171-409 34 14

Tryckta i Markaryd AB
Anders Anderssons väg
285 35 Markaryd
Telefon 0433-165 25
Telefax 0433-169 14

LUFTBEHANDLING

PM-LUFT AB
Frejgatan 14
Box 300
535 23 Kvänum
Telefon 0512-322 00
Telex 67341 PMLUFT S
Telefax 0512-323 00

PM-LUFT Norge A/S
Aslakveien 14 E
Postboks 138, Røa
NO-0702 Oslo
Norge
Telefon 22 50 98 80
Telefax 22 50 98 88

PM-LUFT GmbH
Grosskopfstrasse 6 - 7
DE-134 03 Berlin
Tyskland
Telefon 030-495 01 61
Telefax 030-495 01 63

PM-LUFT Ltd.
8 Lime Grove Estate
Falconer Road
Haverhill
GB-Suffolk CB9 7XU
England
Telefon 01440-71 46 99
Telefax 01440-71 26 66

Stifab Farex AB
Kungsholmstorg 7
Box 22 096
104 22 Stockholm
Telefon 08-617 15 00
Telefax 08-652 57 71

Fallebergsvägen
Box 979
671 29 Arvika
Telefon 0570-844 40
Telefax 0570-175 40

Industrigatan 5
273 35 Tomelilla
Telefon 0417-51 16 00
Telefax 0417-141 83

Stifab Farex AS
Østre Aker vei 95
Postboks 63 Veitvet
N-0518 Oslo
Norge
Telefon 22 65 52 70
Telefax 22 64 96 64

Farex Inter AG
16, chemin du Reposoir
CH-1007 Lausanne
Schweiz
Telefon 021-617 24 84
Telefax 021-617 24 89